

Prilog 1

KONTEKST

SADRŽAJ:

1. KABINET MINISTRA .....
2. GLAVNO TAJNIŠTVO .....
3. UPRAVA ZA INTERNACIONALIZACIJU .....
- 3a Sektor za investicije .....
- 3b Sektor za potpore i poduzetničku infrastrukturu .....
- 3c Sektor za inovacije .....
- 3d Sektor za konkurentnost .....
4. UPRAVA ZA INDUSTRIJU I RUDARSTVO .....
- 4a Sektor za industrijsku politiku .....
- 4b Sektor za rudarstvo .....
5. UPRAVA ZA PODUZETNIŠTVO I OBRT .....
- 5a Sektor za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta .....
- 5b Sektor za upravno-pravne poslove i registre u obrtu i poduzetništvu .....
6. UPRAVA ZA ENERGETIKU .....
7. UPRAVA ZA TRGOVINU I UNUTARNJE TRŽIŠTE .....
- 7a Sektor za zaštitu prava potrošača .....
- 7b Sektor za trgovinu i tržište .....
- 7c Sektor za robe i usluge .....
8. UPRAVA ZA POLITIKU JAVNE NABAVE .....
- 8a Sektor za provedbu politike javne nabave .....
- 8b Sektor za unapređenje politike javne nabave .....
9. UPRAVA ZA PROGRAME I PROJEKTE EU, EUROPSKE I MEĐUNARODNE POSLOVE ...
- 9a Sektor za pripremu, praćenje i financijsko upravljanje programima u gospodarstvu
- 9b Sektor za dodjelu potpora i provedbu projekata u gospodarstvu .....
- 9c Služba za podršku provedbi delegiranih funkcija .....
- 9d Služba za EU politike teritorijalne suradnje i makroregionalnog razvoja .....
- 9e Služba za europske poslove .....
- 9f Služba za međunarodne poslove .....
10. RAVNATELJSTVO ZA ROBNE ZALIHE .....
11. SAMOSTALNI SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE / SAMOSTALNA SLUŽBA ZA UNUTARNJU REVIZIJU .....

1. KABINET MINISTRA

PESTEL analiza:

Politička:

Ministarstvo gospodarstva obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, industrijsku politiku, promicanje inovacija i novih tehnologija, te poticanje poduzetništva i obrta. Ministarstvo također vodi politiku javne nabave, upravlja državnom imovinom, uključujući restrukturiranje i sanaciju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, te koordinira aktivnosti koje jačaju industrijske kapacitete zemlje.

Ekonomska:

Ministarstvo je nadležno za kreiranje strateških smjerova i razvoj programa koji osiguravaju konkurentnost gospodarstva kroz učinkovito korištenje resursa, poticanje inovacija i tehnološki napredak. U suradnji s drugim nadležnim tijelima, Ministarstvo sudjeluje u koordinaciji strategija upravljanja državnom imovinom, uključujući restrukturiranje trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanje vlasničkim udjelima.

Socijalna:

Ministarstvo se bavi razvojem i jačanjem trgovinskih aktivnosti, uključujući nacionalnu koordinaciju djelovanja na unutarnjem tržištu Europske unije, normizaciju, akreditaciju, ocjenu sukladnosti i mjeriteljstvo, te zaštitu potrošača. Kroz sudjelovanje u radu tijela Europske unije i međunarodnim forumima, Ministarstvo doprinosi jačanju međunarodne suradnje i integraciji hrvatskog gospodarstva u globalne tokove. Posebna pažnja posvećuje se i unapređenju robnih rezervi i sustava strateških robnih zaliha kao ključnih elemenata za očuvanje stabilnosti tržišta.

Tehnološka:

Kabinet ministra djelotvorno i učinkovito upravlja resursima i procesima ministarstva, informacijsko komunikacijskim tehnologijama, odnosima s građanima i ostalim korisnicima usluga.

Ekološka:

U nadležnosti Ministarstva je i upravni nadzor i nadzor nad stručnim radom Agencije za ugljikovodike, Hrvatske akreditacijske agencije, Hrvatskog zavoda za norme, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Državnog zavoda za mjeriteljstvo i Hrvatske energetske regulatorne agencije koje svaka iz svojeg djelokruga brine o učinkovitosti sustava kroz smanjenje administrativnih barijera i učinkovitosti uporabe resursa. Kroz razne strateške dokumente iz područja ekološke osviještenosti. Kabinet kao ustrojstvena jedinica sudjeluje i koordinira izradu materijala za sastavljanje strateških dokumenata i sudjeluje u radu stručnih radnih skupina i drugih radnih tijela.

Pravna:

Ministarstvo gospodarstva u Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva (Narodne novine 71/2024) uređeno je s 12 ustrojstvenih jedinica, među kojima je i sam Kabinet. Svaka ustrojstvena jedinica ima set Zakona i propisa koje usvajaju kroz svoj rad.

SWOT analiza:

Snage:

Kabinet ministra obavlja stručne i administrativne poslove za ministra i državnog tajnika vezanih uz sudjelovanje predstavnika Ministarstva u radnim tijelima i stručnim službama Hrvatskog sabora i Vlade RH. Također, sudjeluje u međunarodnom aspektu suradnje s čelnicima drugih tijela državne uprave, međunarodnih organizacija i u raznim bilateralnim i multilateralnim sastancima.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano ulagati u komunikacijske procese unutar ministarstva i koordinaciju među ustrojstvenim jedinicama.

Poslovi kabineta su poslovno ovisni o radu ustrojstvenih jedinica i njihovom međusobnom doprinosu.

Prilike:

Povećati transparentnost i poboljšanje razumijevanja unutar ustrojstvenih jedinica kroz razne elektroničke sustave koje je potrebno kontinuirano unaprijediti.

Nastaviti doprinos međunarodnom dijalogu, razmjeni najboljih praksi i učenju o politici s drugim gospodarstvima.

Prijetnje:

Gospodarstvo je kroz godine pretrpjelo razne vanjske utjecaje od pandemije COVID-a, koja je bitno utjecala na razvoj svih grana gospodarstva, kao i utjecaj rata na području Ukrajine. Prateći trendove Europske unije i članstvo u raznim organizacijama koje će Republiku Hrvatsku učiniti sigurnijom i konkurentnijom, pomoći će oduprijeti se prijetnjama trenutnih globalnih situacija.

2. GLAVNO TAJNIŠTVO

PESTEL analiza:

Politička: Glavno Tajništvo je ključna administrativna ustrojstvena jedinica Ministarstva odgovorna za financijske, kadrovske i logističke poslove, osigurava učinkovito funkcioniranje Ministarstva, provodi procese usklađivanja zakonskih propisa vezane uz promjene u organizacijskoj strukturi tijela zbog političkih aktivnosti uslijed kojih dolazi do promjene čelnika tijela ili promjene ustrojstva državnog tijela (spajanje, razdvajanje).

Ekonomska: Glavno Tajništvo upravlja proračunskim sredstvima Ministarstva uključujući alokaciju resursa vezano uz potpore gospodarstvu i poduzetnicima, investicijske projekte, digitalizaciju i modernizaciju industrije, EU fondove i međunarodne programe te svaka promjena koja ima određeni financijski utjecaj zahtijeva prilagodbu načina rada i programskog rješenja rada (primjerice, odluka Vlade Republike Hrvatske o povećanju osnovice za plaću, povećanje osobnog odbitka, i dr.). Utjecaj na zaposlenost unutar Ministarstva provedbom javnih natječaja i oglasa izravno se utječe na brže i efikasnije administriranje poslovanja ustrojstvenih jedinica nadležnih za dodjelu potpora u okviru podizanja efikasnosti rada unutar sustava kao i podizanje stopa zaposlenosti u sektorima koji primaju poticaje i provedbu programa za poduzetnike.

Socijalna: Osigurava učinkovitu provedbu mjera reforme državne uprave na temelju zakonskih pravnih okvira u svrhu daljnjeg kontinuiranog razvoja ljudskih potencijala kroz podizanje razine stručnosti i odgovornosti, provedbom dodatnih edukacija i usavršavanja; provedba objektivnih i mjerljivih kriterija za ocjenjivanje rezultata i kvalitete rada te promicanju ostalih vrijednosti (profesionalnost, učinkovitost, etičnost, odgovornost i nepristranost) kao i stvaranje uvjeta za zadržavanje kvalitetnih zaposlenika i trajni razvoj njihovih kompetencija.

Tehnološka: Osigurava provedbu digitalizacije poslovnih procesa kroz unapređenje i automatizaciju procesa internih informacijskih sustava te povećanje interoperabilnosti sustava sa drugim tijelima državne uprave i gospodarskim subjektima. Provođenje Edukacija zaposlenika o sigurnosti informacija i zaštite osobnih podataka, modernizacija informatičke infrastrukture u cilju smanjenja mogućnosti kibernetičkih prijetnji, nabava i održavanje naprednih informatičkih sustava koji omogućuju efikasniji rad.

Okolišna: Osiguravanje održivosti unutar administracije i pružanje podrške ekološki orijentiranom gospodarstvu kroz digitalizaciju, energetske učinkovitost te koordinaciju s drugim ustrojstvenim jedinicama u vezi prilagodbe ekološkim regulativama.

Pravna: Glavno Tajništvo osigurava pravnu provedbu mjera Ministarstva, osiguravajući usklađenost i primjenu svih zakonodavnih propisa, uredbi i Odluka Vlade Republike Hrvatske.

SWOT analiza:

Snage:

- djelatnost u potpunosti proizlazi iz zakonskih propisa temeljem kojih su propisane i jasne interne procedure postupanja što olakšava rad i upoznavanje svih službenika sa načinom postupanja

- praćenje usklađenosti i jednoobraznog postupanja sa drugim tijelima državne uprave
- stručnost i odgovornost zaposlenika
- suradnja sa svim ustrojstvenim jedinicama kroz međusobna usklađivanja obveza i dostave odgovarajućih izvještaja

Slabosti:

- promjene strategija s dolaskom nove vlasti
- obavljanje poslova na način i u rokovima zadanim od strane drugih institucija što otežava internu organizaciju rada i uvjetuje promjene u definiranju prioriteta
- nedostatak kadrova sa specifičnim znanjima i radnim iskustvom
- specifičnost vrste posla ne omogućava organizaciju rada na način da jedna osoba odrađuje jedan proces poslovanja
- veća pojavnost grešaka zbog istodobnog obavljanja više poslova i u zadanim rokovima

Prilike:

- daljnja digitalizacija poslovnih procesa
- financiranje novih projekata putem EU fondova
- edukacije zaposlenika
- optimizacija internih procedura

Prijetnje:

- promjene zakonskih propisa donošenjem izmjena i dopuna istih ili donošenje potpuno novih zakonskih propisa što zahtijeva brzu prilagodbu načina rada, a često i prilagodbu informatičkih programa u kratkom vremenu
- smanjenje broja kadrova kako zbog prirodnog odljeva uslijed odlaska u mirovinu tako i zbog odlaska na druga radna mjesta
- promjene u organizacijskoj strukturi zbog političkih aktivnosti uslijed kojih dolazi do promjene čelnika tijela, promjene ustrojstva tijela državne uprave i sl.

3. UPRAVA ZA INTERNACIONALIZACIJU

3a. Sektor za investicije

Sektor za investicije ima važnu ulogu u privlačenju i podršci domaćih i stranih privatnih investicija, te u poticanju odgovornog poslovnog ponašanja.

Strateško planiranje i koordinacija: Sektor je zadužen za razvoj i provedbu Nacionalnog plana za poticanje ulaganja za razdoblje do 2030. Aktivno surađuje s drugim tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne samouprave, te relevantnim komorama i poslovnim udruženjima kako bi se osigurala sinergija u djelovanju i učinkovito korištenje resursa.

Promocija Hrvatske kao investicijske destinacije: Sektor aktivno promovira Hrvatsku kao atraktivnu lokaciju za ulaganja. To uključuje izradu i distribuciju visokokvalitetnih promotivnih materijala, održavanje informativne i korisničke web stranice za investitore, te aktivno sudjelovanje na domaćim i međunarodnim investicijskim forumima i konferencijama.

Podrška investitorima: Sektor pruža sveobuhvatnu podršku investitorima tijekom cijelog investicijskog ciklusa. To uključuje pružanje detaljnih informacija o investicijskim mogućnostima, pomoć pri administrativnim postupcima, povezivanje s potencijalnim partnerima i pružanje stručnih savjeta u svim fazama investicijskog projekta.

Promocija odgovornog poslovanja: Sektor aktivno promovira odgovorno poslovno ponašanje. To se ostvaruje kroz organizaciju promotivnih događanja, razvoj i distribuciju informativnih materijala, te zagovaranje politika koje potiču odgovorno poslovanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

PESTEL analiza:

Politička:

Politička stabilnost Hrvatske kao članice Europske unije ima ključni utjecaj na investicijsku klimu i percepciju sigurnosti ulaganja kod stranih investitora. Kvaliteta međunarodnih odnosa i bilateralnih sporazuma izravno utječe na investicijske tokove i otvorenost pojedinih tržišta prema ulaganjima u Hrvatsku. Razina korupcije i učinkovitost antikorupcijskih mjera značajno utječu na percepciju poslovnog okruženja i povjerenje investitora. Radno zakonodavstvo i njegova fleksibilnost predstavljaju važan faktor u odlukama o ulaganju, posebno kod radno-intenzivnih projekata. Nacionalne strategije i politike vezane uz prioritetne sektore direktno određuju fokus rada Sektora i njegove aktivnosti u privlačenju investicija.

Ekonomska:

Makroekonomski pokazatelji Hrvatske značajno utječu na atraktivnost zemlje za strana ulaganja. Monetarna stabilnost i uvođenje eura kao nacionalne valute pozitivno utječu na sigurnost ulaganja i smanjenje valutnog rizika. Kamatne stope i njihova predvidljivost značajno utječu na trošak kapitala i isplativost investicijskih projekata. Razina raspoloživog dohotka i kupovna moć stanovništva utječu na atraktivnost tržišta za ulaganja usmjerena na domaće tržište. Stopa nezaposlenosti i dostupnost kvalificirane radne snage predstavljaju ključne faktore u odlukama o lokaciji ulaganja. Razina konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, uključujući produktivnost i inovacijski kapacitet, određuje vrste investicija koje zemlja može privući. Pristup EU fondovima otvara značajne mogućnosti za sufinanciranje investicijskih projekata i razvoj infrastrukture. Sektor za investicije koristi pozitivne ekonomske pokazatelje

u svojim promotivnim aktivnostima, dok istovremeno razvija strategije za prevladavanje postojećih ekonomskih izazova u komunikaciji s potencijalnim investitorima.

Socijalna:

Nepovoljni demografski trendovi i starenje stanovništva predstavljaju značajan izazov za dugoročni razvoj tržišta rada i privlačenje radno-intenzivnih investicija. Obrazovna struktura stanovništva i dostupnost stručnih kadrova direktno utječu na vrste investicija koje Hrvatska može privući, posebno u sektorima visoke tehnologije. Razina sigurnosti u zemlji, uključujući osobnu i poslovnu sigurnost, značajno utječe na atraktivnost Hrvatske kao investicijske destinacije. Kvaliteta života u Hrvatskoj, uključujući zdravstveni sustav, obrazovanje i kulturnu ponudu, predstavlja važan faktor u privlačenju investicija i zadržavanju talenata. Rastuća važnost društvene odgovornosti i održivosti u poslovanju stvara nove prilike za pozicioniranje Hrvatske kao odgovorne investicijske destinacije. Sektor za investicije prilagođava svoje promotivne aktivnosti i podršku investitorima uzimajući u obzir ove socijalne faktore, posebno u kontekstu privlačenja investicija koje mogu pozitivno utjecati na demografske i socijalne trendove.

Tehnološka:

Digitalna transformacija javne uprave stvara preduvjete za učinkovitiju podršku investitorima i smanjenje administrativnih prepreka. Razvoj novih tehnologija otvara mogućnosti za privlačenje investicija u sektore visoke dodane vrijednosti. Tehnološka spremnost hrvatskog gospodarstva, uključujući digitalne vještine radne snage i prihvaćanje novih tehnologija, utječe na konkurentnost u privlačenju naprednih investicijskih projekata. Sektor za investicije aktivno prati tehnološke trendove i koristi digitalne alate u svom radu te promovira Hrvatske inovacijsko-tehnološke mogućnosti potencijalnim investitorima.

Ekološka:

Europske zelene politike i ciljevi održivog razvoja stvaraju nove prilike za privlačenje zelenih investicija i razvoj održivih industrija. Klimatske promjene i njihov utjecaj na pojedine sektore zahtijevaju prilagodbu investicijskih strategija. Sektor za investicije posebnu pažnju posvećuje privlačenju zelenih i održivih investicija.

Pravna:

Regulatorni okvir za strana ulaganja kontinuirano se razvija i usklađuje s EU standardima, stvarajući predvidljivo poslovno okruženje. Zakonodavstvo vezano uz poticaje i olakšice za investitore predstavlja važan alat u privlačenju strateških ulaganja. Procedure za dobivanje dozvola se kontinuirano pojednostavljuju. Učinkovitost pravosudnog sustava i zaštita prava intelektualnog vlasništva značajno utječu na percepciju sigurnosti ulaganja. Kontinuirano usklađivanje s EU regulativom stvara dodatne zahtjeve za investitore, ali i povećava povjerenje u hrvatski pravni sustav. Sektor za investicije pruža podršku investitorima u navigaciji pravnog okvira te svojim povratnim informacijama doprinosi njegovom kontinuiranom unapređenju.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za investicije zauzima ključnu stratešku poziciju u procesu privlačenja i poticanja privatnih investicija, djelujući kao centralna točka za koordinaciju investicijskih aktivnosti na

nacionalnoj razini. Zaposlenici Sektora posjeduju visoku razinu stručnosti u području investicijskog planiranja i promocije, što uključuje specifična znanja o različitim industrijskim sektorima, regulatornom okviru i investicijskim procesima. Sposobnost kreiranja ciljanih promotivnih materijala i alata koji efektivno predstavljaju prednosti ulaganja u Hrvatsku predstavlja značajnu snagu Sektora. Ovi materijali su prilagođeni specifičnim potrebama različitih industrija, što omogućuje učinkovitiju komunikaciju s potencijalnim investitorima. Sektor pruža personaliziranu podršku investitorima kroz sve faze ulagačkog procesa, od inicijalnog interesa do realizacije projekta. Ova podrška uključuje pomoć pri navigaciji administrativnih procedura, povezivanje s relevantnim institucijama i dionicima, te savjetovanje o dostupnim poticajima i mogućnostima. Sektor je razvio snažnu mrežu kontakata i partnerstva s ključnim dionicima u investicijskom procesu, uključujući državne institucije, lokalnu samoupravu, gospodarske komore i poslovnu zajednicu. Ova umreženost omogućuje učinkovito rješavanje izazova i brže procesuiranje investicijskih projekata.

Slabosti:

Trenutačni kapaciteti ljudskih resursa mogu biti nedostatni za optimalno izvršavanje svih potrebnih aktivnosti Sektora. Značajan izazov predstavlja ovisnost o drugim institucijama i njihovoj brzini djelovanja, što može usporiti investicijske procese. Financijska sredstva namijenjena promotivnim aktivnostima često su ograničena, što može utjecati na doseg i učinkovitost promocije. Koordinacija različitih razina vlasti i institucija predstavlja kompleksan zadatak koji zahtijeva značajne resurse i vrijeme.

Prilike:

Trenutačni rastući interes stranih ulagača za hrvatsko tržište otvara nove mogućnosti za privlačenje značajnih investicija. Razvoj novih sektora i industrija stvara dodatne prilike za diversifikaciju investicijskog portfelja zemlje. Hrvatska ima priliku pozicionirati se kao atraktivna destinacija za održiva ulaganja, prateći globalne trendove zelene ekonomije. Jačanje međunarodne suradnje i umrežavanja otvara nove kanale za privlačenje potencijalnih investitora. Digitalna transformacija omogućuje unaprjeđenje rada Sektora kroz implementaciju novih tehnologija i poboljšanje učinkovitosti.

Prijetnje:

Globalna ekonomska nestabilnost i neizvjesnost mogu značajno utjecati na investicijske odluke i planove potencijalnih ulagača. Aktualne geopolitičke tenzije mogu značajno utjecati na donošenje investicijskih odluka i percepciju rizika ulaganja. Postoji rizik od neusklađenosti različitih institucija uključenih u investicijski proces, što može dovesti do kašnjenja i komplikacija u realizaciji projekata.

3b. Sektor za potpore i poduzetničku infrastrukturu

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za potpore i poduzetničku infrastrukturu u svakodnevnom radu obavlja zadatke i rješava predmete vezane za provedbu zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja, unapređenje poduzetničke infrastrukture i poslovanje slobodnih zona.

Za uspješnu provedbu ovog zakonodavnog okvira od velikog je značaja stabilno gospodarsko okruženje s dosljednim i predvidljivim politikama i jasno definiranim ciljevima.

Na područje poticanja ulaganja utječu porezna politika i proračun te mjere globalnog oporezivanja. Također, Služba za poticanje investicija u svom radu primjenjuje EU pravila za regionalne potpore za ulaganja kojima se osigurava zaštita tržišnog natjecanja. Pri tome se rad Službe kontrolira od strane Revizije Europske komisije.

Ekonomska:

Ekonomski razvoj na razini pojedine statističke regije utječe na mogućnost korištenja potpora za ulaganje, kao i na maksimalni intenzitet potpore za ulaganje pojedinih korisnika. Poticajne mjere u okviru sustava potpora za ulaganje se kontinuirano prilagođavaju promjenama regionalnog ekonomskog rasta u cilju razvoja regionalno uravnoteženog gospodarstva. S druge strane, cjelovit sustav potpora za ulaganje potiče ostvarivanje strateškog cilja povećanja konkurentnosti gospodarstva temeljem povećanja ukupnih investicijsko-gospodarskih aktivnosti u RH, što je jedan od osnovnih preduvjeta za povećanje izvoza.

Razvijena i dostupna poduzetnička infrastruktura u RH obuhvaća 335 poduzetničkih zona i 234 poduzetničke potporne institucije te doprinosi ravnomjernom regionalnom razvoju i povećanju investicija. Atraktivnost pojedine poduzetničke zone ogleda se u njejoj infrastrukturnoj opremljenosti, lokaciji u odnosu na glavne prometne pravce te dostupnosti radne snage. Poduzetničke potporne institucije pružaju usluge poduzetnicima u različitim fazama razvoja, a te usluge u najvećoj mjeri obuhvaćaju edukacije, seminare, radionice itd. na teme koje su interesantne poduzetnicima, organizaciju odlazaka na sajmove, konferencije i slična događanja, dok pojedine institucije pružaju i usluge smještaja za poduzetnike (radne prostore, konferencijske dvorane, urede) što je posebno interesantno poduzetnicima početnicima.

Socijalna:

Pitanje demografije i raspoloživih radnika direktno utječe na provedbu zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja, s obzirom da je isto direktno vezano za pitanje održivog gospodarskog rasta i daljnjih ulaganja.

Poslovanje u okviru uređenih infrastrukturnih cjelina kao što su poduzetničke zone, uz korištenje usluga poduzetničkih potpornih institucija, doprinosi razvoju poduzetništva i posljedično povećanju zaposlenosti čime se povećava raspoloživi dohodak stanovništva što ima pozitivan utjecaj i na kvalitetu života i na uspostavu ravnoteže između profesionalnog i privatnog života.

Tehnološka:

Uvođenje novih tehnologija, proizvodnih procesa i povećanje kvalitete proizvoda, ciljevi su mjera za poticanje ulaganja. Razvojem tehnologije ubrzano se razvijaju područja kao što su umjetna inteligencija i kibernetička sigurnost, što će možda utjecati na povećanje broja prijavitelja, odnosno korisnika potpora za ulaganje, ali isto tako i na razmatranje uvođenja novih poticajnih mjera u sustav potpora za ulaganje.

Ekološka:

S obzirom na sve veći broj ekstremnih vremenskih uvjeta, zemlje EU-a poduzimaju mjere koje trebaju pridonijeti cilju da EU do 2050. postane klimatski neutralan. Radi doprinosa zelenoj tranziciji gospodarstva, odnosno doprinosa prijelazu na klimatski neutralno gospodarstvo, već su kreirane nove poticajne mjere u okviru sustava potpora za ulaganje te je i nadalje potrebno unaprjeđivati zakonodavni okvir za poticanje ulaganja uvažavajući promjene u gospodarstvu koje nastaju slijedom borbe protiv klimatskih promjena, npr. stvaranje novih radnih mjesta i gospodarskih prilika.

Pravna:

Zakonodavni okvir za poticanje ulaganja je usklađen s EU pravnom stečevinom za regionalne potpore za ulaganja, što znači da se sve promjene EU regulative moraju pravovremeno prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir. S obzirom da na područje poticanja ulaganja utječu i propisi koji su u nadležnosti Ministarstva financija – Porezne uprave, nužno je osigurati kontinuiranu suradnju i komunikaciju.

Aktivnosti Službe za poduzetničku infrastrukturu uključuju provedbu Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture („Narodne novine“, br. 93/13, 114/13, 41/14, 57/18 i 138/21) i Zakona o slobodnim zonama („Narodne novine“, br. 44/96, 92/05, 148/13 i 58/20).

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za potpore i poduzetničku infrastrukturu sukladno svom djelokrugu rada ustrojen je u dvije službe koje u svakodnevnom radu obavljaju zadatke i rješavaju predmete vezane za provedbu zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja, unapređenje poduzetničke infrastrukture i slobodnih zona.

Djelatnici Službe za poticanje ulaganja imaju specifična znanja i kompetencije te djelotvorno pružaju stručnu pomoć korisnicima potpore vezano za zakonodavni okvir za poticanje ulaganja. Učinkovito se prilagođavaju svim promjenama u načinu rada (npr. procesu digitalizacije koji je u tijeku) te aktivno sudjeluju u unapređenju postojećih propisa, postupaka i metoda rada predlaganjem i pronalaženjem novih primjenjivih rješenja i prijedloga za poboljšanje rada Službe.

Poduzetnička infrastruktura je u funkciji bržeg razvoja poduzetništva te povećanja investicija i zaposlenosti, a posebno je značajna za male i srednje poduzetnike koji su i njeni najbrojniji korisnici. Poduzetnička infrastruktura u RH prati se kroz Jedinствени registar poduzetničke infrastrukture (JRPI) kao elektroničku bazu podataka u koju se upisuju subjekti poduzetničke infrastrukture (poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije) sukladno Zakonu o

unapređenju poduzetničke infrastrukture, a radi daljnjeg unapređenja funkcionalnosti, u provedbi je NPOO projekt izrade nove aplikacije JRPI-a. Nadalje, obrađuju se zahtjevi JLP(R)S-ova za darovanje nekretnina u vlasništvu RH u svrhu osnivanja i/ili izgradnje subjekata poduzetničke infrastrukture te se o istima izdaju mišljenja/suglasnosti na temelju zakonski propisanih uvjeta. Poslovanje slobodnih zona prati se kroz prikupljanje, analizu i obradu podataka na temelju kojih se izrađuje godišnje izvješće.

Slabosti:

Da bi se omogućila učinkovita provedba zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja, potrebno je osigurati novo zapošljavanje djelatnika u Službi za poticanje investicija koja je trenutno podkapacitirana. Dodatna slabost je i fluktuacija radne snage koja remeti uobičajeni ritam rada. Poboljšanje provedbe zakonodavnog okvira za poticanje ulaganja se očekuje kada završi proces digitalizacije koji je u tijeku. Time će se omogućiti prijava novih projekata ulaganja elektroničkim putem. Nova aplikacija će omogućiti i bržu i jednostavniju komunikaciju s prijaviteljima i korisnicima potpore za ulaganje.

Kroz unapređenje funkcionalnosti postojećeg Jedinog registra poduzetničke infrastrukture potrebno je omogućiti jednostavnije i učinkovitije prikupljanje, obradu, analizu i dostupnost podataka o subjektima poduzetničke infrastrukture u RH.

Postupke koji prethode davanju mišljenja/suglasnosti vezanih za obradu zahtjeva za darovanje nekretnina u vlasništvu RH bilo bi potrebno u znatnoj mjeri digitalizirati i to na način koji bi podnositeljima zahtjeva pojednostavio dostavu potrebnih podataka i dokumentacije, a posljedično skratio vrijeme obrade zahtjeva u dijelu postupka iz nadležnosti ovog Ministarstva.

Prilike:

S obzirom na kontinuirani problem s manjkom radne snage, daljnje mjere usmjerene poboljšanju uvjeta rada – npr. rad od kuće, povećanja plaća i motiviranje djelatnika kroz mjere temeljene na novom sustavu ocjenjivanja, mogu doprinijeti smanjenju fluktuacije radne snage i privlačenju novih zaposlenika potrebnih za učinkovito funkcioniranje Službe za poticanje investicija. Također, sve mjere koje se poduzimaju vezano za digitalizaciju poslovanja i procesa provedbe sustava potpora za ulaganje, mogu unaprijediti rad Službe.

Sustav poduzetničke infrastrukture je razvijen i jednako dostupan poduzetnicima na području cijele RH. Unaprijeđene funkcionalnosti Jedinog registra poduzetničke infrastrukture pružaju zainteresiranim dionicima, prvenstveno potencijalnim investitorima, transparentne i relevantne podatke o subjektima poduzetničke infrastrukture na pregledan i jednostavan način.

Prijetnje:

Za učinkovitu provedbu sustava potpora za ulaganje, potrebno je osigurati nacionalna sredstva sukladno planu proračuna ministarstva. Loša ekonomska situacija u RH i okruženju može utjecati na neispunjavanje zakonskih uvjeta za korištenje potpora, što može zahtijevati promjenu zakonske regulative za poticanje ulaganja.

Poduzetnička infrastruktura u RH, kao dio šireg gospodarskog okruženja, podložna je vanjskim čimbenicima na koje nema utjecaja kao što je npr. bila pandemija COVID ili potresi 2020. godine te bi u takvim okolnostima bilo potrebno kreirati sustavne mjere podrške kojima bi se prebrodili negativni utjecaji na poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije.

Dostupnost i unapređenje kvalitete subjekata poduzetničke infrastrukture u RH nije moguće dalje razvijati bez osiguranih programa temeljenih na nacionalnim sredstvima ili EU fondovima.

3c. Sektor za inovacije

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za inovacije koordinira i vodi poslove koji se odnose na poticanje istraživanja, razvoja i inovacija u gospodarstvu; koordinira aktivnosti vezane uz jačanje inovacijskog kapaciteta gospodarstva, radi na povezivanju znanstvene i istraživačke zajednice i poduzetnika te sudjeluje u ažuriranju i provedbi Strategije pametne specijalizacije, sudjeluje u međuresornim radnim skupinama za poticanje inovacija, daje stručna mišljenja vezano uz inovacijsku politiku; prati europske i međunarodne propise koji uređuju pitanja istraživanja, razvoja i inovacija, sudjeluje u radu radnih i stručnih tijela Europske unije i drugih međunarodnih organizacija i mreža iz područja rada Sektora.

U posljednje četiri godine istaknuli su se sljedeći projekti vezani za djelatnost Sektora: provedba poticajnih mjera sukladno Zakonu o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte i izrada izmjena i dopuna navedenog Zakona te provedba Programa dodjele državnih potpora za provedbu aktivnosti Europskih digitalnih inovacijskih centara usmjerenih na pružanje usluge poduzetnicima.

Ekonomska:

Istraživanje i inovacije su preduvjet za unaprjeđenje konkurentnosti gospodarstva. Prema Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike hrvatske do 2030. godine, ciljna vrijednost je ostvariti ulaganje od 3 % od BDP-a u istraživanje i razvoj. Poticajne mjere iz Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte jedan su od instrumenata politike kojima se nastoji ostvariti navedeni cilj.

Socijalna:

Sektor za inovacije provodi poticajne mjere kojima se potiču istraživačko-razvojne aktivnosti u poslovnom sektoru, a istraživačko-razvojni projekti mogu dati odgovore na društvene izazove s kojima se susreće kako gospodarstvo tako i društvo u cjelini.

Tehnološka:

Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (NN 64/2018) ima za cilj potaknuti veća ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj, povećati broj poduzetnika koji ulažu u istraživanje i razvoj te potaknuti suradnju poduzetnika s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na istraživačko-razvojnim projektima kako bi se unaprijedila konkretnost gospodarstva i razina inovativnosti. Ujedno se provedbom istraživačko-razvojnih projekata stvaraju mogućnosti za tehnološke promjene i povećanje tehnološkog znanja u poslovnom sektoru.

Također, provedbom projekata Europskih digitalnih inovacijskih centara potiče se razina digitalne spremnosti poduzeća te se mogu testirati novi digitalni proizvodi ili rješenja.

Ekološka:

Istraživačko-razvojni projekti potencijalno mogu biti usmjereni na područja koja se dotiču klime.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za inovacije ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadataka i pravovremeno rješavanje predmeta. U središtu je provedba mjera iz zakonodavnog okvira za poticanje istraživačko-razvojnih projekata u poslovnom sektoru te provedba projekata Europskih digitalnih inovacijskih centara kojima se potiče digitalizacija u Hrvatskoj, prvenstvo poduzetnika.

Sektor se aktivno bavi predlaganjem i unaprjeđenjem mjera za poticanje istraživanja i razvoja u poslovnom sektoru kako bi se ojačala konkurentnost gospodarstva na europskom i globalnom tržištu.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano ulagati u podršku poduzećima koja provode istraživačko-razvojne projekte kako bi snažnije ulagala u te aktivnosti. Također, potrebno je stvoriti poticajno okruženje koje bi potaknulo i ostale poduzetnike da provode istraživačko-razvojne aktivnosti čime bi ojačali svoje tržišne pozicije i posljedično tome jačali pozicije nacionalnog gospodarstva. S obzirom na ulogu i značaj digitalnih tehnologija i vještina u današnjem okruženju, potrebno je kreirati mjere kojima će se omogućiti razvoj i primjena istih u što širem opsegu u gospodarstvu i u društvu.

Prilike:

1. Pojačati doprinos okruženju koje omogućuje istraživanje, inovacije i digitalizaciju u gospodarstvu;
2. Zadržati i kontinuirano unaprjeđivati provedbu politika koje potiču konkurentnost gospodarstva putem istraživanja, inovacija i digitalizacije i omogućuju pozitivne strukturne promjene, osobito razvojem politika koje pomažu u rješavanju društvenih izazova;
3. Provoditi razmjenu najboljih praksi i učenju o politici vezanoj uz istraživanje i inovacije.

Prijetnje:

Potrebno je povećati ulaganja u istraživanje, inovacije i digitalizaciju kako bi se ojačala konkurentnost gospodarstva na europskom i svjetskom tržištu te ojačala otpornost gospodarstva na postojeće i ove društvene izazove. Time se stvaraju temelji za dugoročni i održivi razvoj hrvatskog gospodarstva.

3d Sektor za konkurentnost

PESTEL analiza:

Politički faktori

- **Stabilnost vlade i regulativnog okvira:** Politička stabilnost podržava dugoročnu provedbu reformi. Potrebno je obratiti posebnu pažnju na političku prioritizaciju reformi koje proizlaze iz međunarodnih standarda (OECD i EU) kako bi se osigurala uspješna provedba akcijskih planova za administrativno rasterećenje.
- **OECD preporuke i integracija:** Pozitivno mišljenje OECD-ovog Odbora za regulativnu politiku predstavlja priznanje Hrvatske u međunarodnim krugovima i otvara prostor za jačanje aktivnosti usmjerenih u implementaciju naprednih alata za regulativni menadžment. Trenutna reputacija predstavlja priliku za Hrvatsku, ali istovremeno postavlja zahtjev za održavanjem međunarodnog kredibiliteta.

Ekonomski faktori

- **Administrativno rasterećenje gospodarstva:** Implementacija akcijskih planova za rasterećenje gospodarstva smanjuje troškove poslovanja i povećava atraktivnost Hrvatske kao destinacije za ulaganja. Međutim, nedovoljan napredak u implementaciji kao i jednoobrazan - kvantitativan pristup detekciji i smanjenju opterećenja može dugoročno iscrpiti izvrsnost reformskih aktivnosti.
- **Financijska ograničenja:** Povećanje ulaganja u obuku i zadržavanje stručnjaka unutar Ministarstva gospodarstva može pozitivno utjecati na održivost regulativnih reformi. Odljev kadrova povećava rizik od gubitka institucionalnog znanja i kapaciteta za implementaciju složenih reformskih aktivnosti.
- **EU fondovi:** Pristup fondovima EU-a nudi mogućnosti za financiranje projekata digitalne transformacije, ali zahtijeva bolje upravljanje projektima i prioritizaciju resursa.

Društveni faktori

- **Ekspertiza i kapaciteti kadrova:** Kontinuirano ulaganje u stručno usavršavanje službenika osigurati će kvalitetno upravljanje kompleksnim reformama i politikama preuzetim iz međunarodnih okvira.
- **Kulturna percepcija reformi:** Podrška javnosti za reforme često je ograničena zbog nedostatka informacija o prednostima administrativnog rasterećenja i bolje regulative (Better Regulation). Kampanje podizanja svijesti mogle bi pomoći u povećanju podrške kao i tješnja suradnja s dionicima.
- **Odljev kadrova:** Emigracija i slabija motivacija unutar državne uprave dovode do smanjenja dostupnosti kvalificiranih radnika za ključne pozicije.

Tehnološki faktori

- **Digitalizacija regulativnog menadžmenta:** Provođenje naprednih alata poput alata za regulativno eksperimentiranje omogućuje testiranje inovacija u kontroliranim uvjetima i poboljšanje regulativne fleksibilnosti.

- **Nedostatna tehnološka infrastruktura:** Iako su se procesi digitalizacije intenzivirali u proteklom periodu, nedovoljno ulaganje u alate za analizu regulative i upravljanje reformama ograničava sposobnost u odgovaranju na dinamične zahtjeve gospodarstva.
- **Tehnološka ekspertiza:** Nedovoljno integrirana tehnologija smanjuje mogućnosti za procjenu učinaka reformi i mjerenje njihove učinkovitosti

Ekološki faktori

- **Zelena tranzicija i kružno gospodarstvo:** Nedovoljna koordinacija među mjerodavnim policy sektorima i institucijama usporava provedbu strateških ciljeva u kontekstu Bolje regulative (Better Regulation). Regulativni okvir mora podržavati gospodarstvo u suočavanju s klimatskim rizicima, uključujući implementaciju politika za smanjenje emisija i povećanje energetske učinkovitosti.

Pravni faktori

- **Nedostatak evaluacije učinaka reformi:** Izostanak sustavnog praćenja i evaluacije implementiranih politika (npr. administrativna rasterećenja) dovodi do gubitka kontinuiteta i mogućnosti korektivnih mjera. Postoji potreba za boljim povezivanjem nacionalnog zakonodavstva s međunarodnim pravnim okvirima kako bi se osigurao dugoročni učinak reformi.
- **Harmonizacija s EU i OECD standardima:** Iako je Hrvatska formalno usklađena s ključnim preporukama EU-a i pravnim instrumentima OECD-a, potrebno je intenzivirati aktivnosti na provedbi.

Ključne preporuke za daljnji razvoj:

1. **Ulaganje u stručnjake i zadržavanje kadrova:** Osigurati kontinuiranu edukaciju i konkurentne uvjete za stručnjake unutar Sektora.
2. **Provedba evaluacijskog okvira:** Uvesti sustavnu procjenu učinaka postojećih reformi kako bi se osigurao kontinuitet izvrsnosti i planirali novi projekti.
3. **Digitalizacija procesa:** Implementirati napredne tehnološke alate za upravljanje reformskih aktivnosti i praćenje njihovih učinaka.
4. **Jačanje međunarodne suradnje:** Kroz članstvo u OECD-u i suradnju s EU-om razviti projekte koji osiguravaju transfer politika u nacionalni kontekst.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za konkurentnost ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovit rad i pravovremeno rješavanje predmeta. Sektor obavlja poslove koji se odnose na jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, provodi postupke sukladno Zakonu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske te izrađuje i koordinira provedbu reformskih programa usmjerenih na unapređenje poslovne klime u Hrvatskoj. Jedna od aktivnosti Sektora je i provedba Testa malog i srednjeg poduzetništva (MSP test) koja je utemeljena na čvrstom pravnom okviru koji definira temeljna načela i proceduralne standarde za provođenje MSP testa.

Djelatnici Sektora zaduženi su za provedbu testa procjene učinka propisa na sektor MSP-ova, te posjeduju specifična znanja u provedbi reformi usmjerenih na unaprjeđenje poslovne klime kroz administrativno rasterećenje gospodarstva i smanjenje neporeznih davanja. Kako bi se

potaknuo kvalitetniji postupak provođenja MSP testa među tijelima državne uprave, uspostavljena je mreža koordinatora za MSP Test. Sektor ima posebno vrijednog iskustva, znanja i rezultate u vođenju raznih projekata u suradnji s Europskom komisijom, OECD-om te domaćim i stranim konzultantima. U kontekstu provedbe Zakona o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske, djelatnici posjeduju značajno iskustvo u upravljanju investicijskim projektima u raznim gospodarskim sektorima te pružaju stručnu i operativnu podršku investitorima.

Slabosti:

Kako bi se povećala učinkovitost u provedbi MSP testova te raznih reformskih programa usmjerenih na poboljšanje poslovne klime, potrebno je unaprijediti koordinaciju aktivnosti između tijela državne uprave. Nejasnoće i nedostaci u podjeli poslovnih procesa, ali i nadležnosti između tijela državne uprave ponekad uzrokuju neučinkovitost sustava u provedbi MSP testova. Potrebno je uspostaviti alate za praćenje reformskog napretka kako bi se unaprijedilo provođenju reformi. Kako bi se osiguralo bolje pozicioniranje Republike Hrvatske na globalnim ljestvicama konkurentnosti, potrebno je sustavni i kontinuirano pratiti globalne trendove i primjere dobre prakse u drugim zemljama te iste usvajati i primjenjivati u domaćoj praksi.

Prilike:

Trajno usklađivanje i jačanje postupka provedbe MSP testa kroz novu digitalnu platformu. Novi priručnik za provedbu MSP testa s kojim će razmatrat proširenje vrsta opterećenja od administrativnih do širih značajnih troškova usklađivanja. Platforma može biti podloga za jaču međuresornu suradnju ali i za jačanje suradnje sa gospodarskim sektorom.

Prijetnje:

Najveća prijetnja kvaliteti provedbe MSP testa dolazi iz nepostojanja stručne neovisnosti u ocjeni učinaka propisa odnosno procjene se donose temeljem politika, a ne dokaza, te zbog odljeva stručnog kadra u institucijama. Kako bi se u budućnosti anulirali negativni utjecaji eksternih šokova na gospodarstvo poput COVID 19 pandemije, potrebno je ustrajati na provedbi reformi i investicija iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost.

4. UPRAVA ZA INDUSTRIJU I RUDARSTVO

4a. Sektor za industrijsku politiku

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za industrijsku politiku obavlja poslove izrade i provedbe Industrijske strategije Republike Hrvatske, provedbe procesa sanacije i restrukturiranja poduzeća, analitičkim izvještavanjem o kretanju industrijske proizvodnje, predstavljanju Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama te davanjem informacija i pružanju pomoći svim poduzećima s registriranom industrijskom djelatnošću u Republici Hrvatskoj.

U posljednje četiri godine istaknuli su se sljedeći projekti vezani za djelatnost Sektora: poslovni procesi u društvima 3. Maj Brodogradilište d.d., ULJANIK Brodogradnja 1856 d.o.o. i Brodotrogir Cruise d.d., uz praćenje provedbe Programa restrukturiranja društva Đuro Đaković Grupa d.d.

Ekonomska:

Hrvatsko gospodarstvo temeljem članstva u NATO-u ima otvorena vrata u svijet poslovanja i tržišnog natjecanja s najboljima slijedom. Vlada Republike Hrvatske je 2009. godine pokrenula projekt "Hrvatsko gospodarstvo i NATO", a isti je prepoznat među hrvatskim gospodarstvenicima.

Sektor obavlja stručne poslove u vezi s brodogradnjom, prati stanje u brodograđevnoj djelatnosti, prati stanje na svjetskom tržištu brodova, nadzire i usmjerava proces restrukturiranja i privatizacije brodogradilišta, surađuje s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvitak (OECD – u Radnoj skupini za brodogradnju WP6 „Shipbuilding Committee“ ima status pridruženog člana – associate member.

Socijalna:

Sektor za industrijsku politiku izradio je Prijedlog o provedbi Uredbe (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju tehnologija s nultom stopom emisija i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724. Jedinствена kontaktна точка zadužena je za pružanje informacija nositeljima projekata proizvodnje tehnologija s nultom neto stopom emisija, za koordinaciju s tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja izdaju dozvole za projekte proizvodnje tehnologija s nultom neto stopom emisija i za koordinaciju postupka izdavanja dozvola.

Tehnološka:

Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (Narodne novine, broj 126/2021)) uređuje način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode i postupke ocjenjivanja sukladnosti te donošenje propisa koje donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave, na temelju ovoga Zakona, za pojedine proizvode, odnosno skupine proizvoda. Temeljem ovog Zakona Ministar donosi propise iz područja tehničkog zakonodavstva.

Ekološka:

Planiranom revizijom Uredbe EU (1007/2011) o nazivima tekstilnih vlakana i povezanom označavanju i obilježavanju sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda nastoje se ažurirati pravila za identificiranje inovativnih tekstilnih vlakana, harmonizirati označavanje i poboljšati informacije za potrošače.

U okviru pristupnog procesa Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u tekstu: OECD), Odbor za okolišnu politiku (EPOC) jedno je od 25 odbora koje provodi tehnički pregled usklađenosti hrvatskog zakonodavstva, politika i praksi s OECD-ovim pravnim instrumentima i ključnim načelima pristupanja. Sukladno Akcijskom planu (Croatia Action Plan for Environmental Protection and Waste Management, CLASS: 912-03/23-07/5, REG.NO.: 517-11-8-23-1, on 24th April, 2023) Republika Hrvatska se obvezala provesti konkretne mjere za usklađivanje do kraja 2024. godine i osnovati Nacionalno vijeće za kružno gospodarstvo radi promicanja kružnog gospodarstva i koje će osigurati izradu strateškog akta za kružno gospodarstvo i akcijski plan za Republiku Hrvatsku.

Pravna:

Sektorske aktivnosti temeljene su na Nacionalnoj razvojnoj strategiji (NRS) prilikom izrada strateških dokumenata, te na odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17 i 151/22).

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za industrijsku politiku ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadataka i pravovremeno rješavanje predmeta. U središtu te zakonodavne inicijative je proširenje područja primjene Direktive o ekološkom dizajnu na širi raspon proizvoda, od proizvoda koji koriste energiju kako bi okvir za ekološki dizajn mogao funkcionirati u skladu s načelima kružnosti.

Ministarstvo gospodarstva kao nositelj aktivnosti za područje kružnog gospodarstva prema Akcijskom planu za usklađivanje s pravnim instrumentima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj, temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Nacionalnog Vijeća za kružno gospodarstvo radi promicanja kružnog gospodarstva.

Temeljem Odluke o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću Agencija Alan (NN 12/93; 20/93; 34/97; 148/02; 99/06; 39/09; 88/09; 57/12), Ministarstvo nadležno za gospodarstvo izdaje prethodne suglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza.

Sektor se aktivno bavi predlaganjem i praćenjem mjera za restrukturiranje pojedinih grana industrije i pojedinih gospodarskih subjekata te obavlja stručne poslove u vezi s brodogradnjom.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano ulagati u podršku poduzećima koja su važni za napredak industrije u RH kroz razne potpore koje su se kroz povijest održavale, kroz revizije Uredbi i Zakona, te osluškivati njihove potrebe.

Prilike:

1. Pojačati doprinos poslovnoj klimi koja omogućuje rast i inovacije u brodograđevnoj industriji uzimajući u obzir ekonomske, društvene, ekološke i druge relevantne uvjete koji utječu na globalnu brodograđevnu industriju;
2. Zadržati provedbu politika koje potiču normalne uvjete tržišnog natjecanja i koje uzimaju u obzir globalizaciju i omogućuju strukturne promjene, osobito razvojem politika koje pomažu u smanjenju tržišnih distorzija i uklanjanju mjera politike koje narušavaju normalne uvjete tržišnog natjecanja u brodograđevnoj industriji;
3. Povećati transparentnosti i poboljšanje razumijevanja domaćeg tržišta brodogradnje, uključujući ponudu i potražnju, postavke politike na razini gospodarstva te međunarodne i međuindustrijske veze;
4. Nastaviti doprinos međunarodnom dijalogu, razmjeni najboljih praksi i učenju o politici s drugim brodograđevnim gospodarstvima.

Prijetnje:

Industrija u Republici Hrvatskoj kroz godine pretrpjela je razne vanjske utjecaje od pandemije COVID-a, koja je bitno utjecala na razvoj brodograđevne industrije, do programa Restrukturiranja, davanja državnih jamstava kroz Odluke Vlade Republike Hrvatske kojima se nastojalo pomoći društvima u državnom vlasništvu da prebrode negativne utjecaje na industriju.

4b. Sektor za rudarstvo

PESTEL analiza:

Politička:

Rudarska djelatnost u Republici Hrvatskoj uređena je zakonskim i podzakonskim aktima. Usmjerenost na pravilnu provedbu tih zakona, kao i usklađivanje sa zakonodavstvom EU, ključni su za osiguranje stabilnosti rudarske djelatnosti. Promjene u političkoj situaciji, poput promjena vlasti, mogu dovesti do izmjena zakonodavnih okvira. Poradi navedenog, politička stabilnost je važna za održivost rudarske djelatnosti.

Ekonomska:

Na ekonomski razvoj rudarske djelatnosti utječe potražnja mineralne sirovine na tržištu te utječe na formiranje prodajne cijena neprerađene mineralne sirovine. Uredbom o naknadi za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina (Narodne novine, broj 44/24 i 55/24) propisana je visina minimalne godišnje naknade za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina i omjer raspodjele prihoda od naknade za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina, a naknada štete po osnovi otuđenja mineralne sirovine nastale radnjom fizičke ili pravne osobe koja je bez valjane pravne osnove obavljala rudarske radove određena je Uredbom o naknadi štete po osnovi otuđenja mineralne sirovine (Narodne novine, broj 44/24 i 55/24).

Socijalna:

Rastuća potražnja za mineralnim sirovinama zahtijeva stalna ulaganja u obrazovanje koje prati napredak tržišta rada i tehnologije, dok je istovremeno nužno ulaganje u poboljšanje radnih uvjeta kako bi se osiguralo sigurnije radno okruženje.

Tehnološka:

Razvoj tehnologije dovodi do napretka u tehnologiji istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, te sanacije rudarskih otkopanih prostora. Automatizacija i digitalizacija mogu smanjiti operativne troškove. Razvoj održivih tehnologija u rudarskoj djelatnosti, poput korištenja obnovljivih izvora energije, može smanjiti negativne ekološke učinke.

Ekološka:

Potrebna je izmjena percepcije rudarske djelatnosti kao isključivo onečišćivača. Bez eksploatacije mineralnih sirovina nema razvoja društva, ako nema mineralnih sirovina nema ni digitalne i zelene tranzicije. Ne može se uspoređivati rudarstvo 20. stoljeća s rudarstvom 21. stoljeća, koje samo po sebi inzistira na racionalnoj eksploataciji mineralnih sirovina, uz poštovanje svih potrebnih okolišnih standarda uz korištenje najnovije tehnologije, odnosno rudarskih strojeva i alata koji imaju što manji utjecaj na okoliš.

Pravna:

Rudarska djelatnost uređena je Zakonom o rudarstvu (Narodne novine, broj 56/13., 98/19. i 83/23.) i Zakonom o koncesijama (Narodne novine, broj 69/17. i 107/20.).

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za rudarstvo ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadataka i pravovremeno rješavanje predmeta. Sektoru za rudarstvo iznimno je ponosan na Jedinostveni informacijski sustav mineralnih sirovina Republike Hrvatske. Programsko rješenje JISMS koristi se za izdavanje odobrenja za istraživanje mineralnih sirovina, određivanje eksploatacijskih polja mineralnih sirovina, dodjele koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina, dodjele građevinskih i uporabnih dozvola za rudarske objekte i postrojenja, te praćenje naknada za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina. Osim toga kroz JISMS se vodi registar istražnih prostora mineralnih sirovina, registar eksploatacijskih polja mineralnih sirovina, registar koncesija mineralnih sirovina, evidencija o rezervama mineralnih sirovina, te još niz drugih postupaka vezanih uz mineralne sirovine.

Kako bi podaci sadržani u Jedinstvenom informacijskom sustavu mineralnih sirovina Republike Hrvatske postali dostupni svim javnim korisnicima i zainteresiranim subjektima, 2020. godine uspostavljen je javni WebGIS portal JISMS. Također, Sektor za rudarstvo svakodnevno komunicira sa rudarskim gospodarskim subjektima, koji brzo i jednostavno dobiju odgovore na sve upite. Sektor za rudarstvo dobio je pozitivne povratne informacije na svoj rad od rudarskih gospodarskih subjekata koji cijene dostupnost i transparentnost u radu.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano ulagati u unapređenje i nadogradnju Jedinstvenog informacijskog sustava mineralnih sirovina Republike Hrvatske, kao i ažurirati nove podatke, te održavati postojeće.

Prilike:

Sudjelovanje u projektu Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kojem je cilj ulaganja omogućiti digitalizaciju javnih usluga koje će javnu upravu učiniti učinkovitijom i usmjerenom na potrebe građana i gospodarskih subjekata i to fokusiranjem na nove ili značajno unaprjeđene cjelovite e-usluge u sklopu životnih događaja koji utječu na građane i gospodarstvo.

Prijetnje:

Rudarsku djelatnost treba prestati gledati samo kao izvor onečišćenja. Eksploatacija mineralnih sirovina važna je za razvoj društva, a bez njih nema ni napretka u digitalnoj i zelenoj tranziciji. Rudarstvo danas koristi nove tehnologije koje omogućuju racionalnu eksploataciju i zaštitu okoliša.

5. UPRAVA ZA PODUZETNIŠTVO I OBRT

5a. Sektor za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta prati stanje poduzetništva i obrta; predlaže politiku mjera za sustavni razvoj kroz promidžbu, strukovno obrazovanje, poduzetničko učenje i izobrazbu, informiranje, stručnu pomoć, programiranje i dodjelu poticajnih sredstava.

U proteklom razdoblju pripremljen je i proveden velik broj programa i projekata poticanja malog i srednje poduzetništva i obrta financiranih iz državnog proračuna te projekata i programa Europske unije.

Ekonomska:

Republika Hrvatska je 2022. započela pregovore o pristupanju Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u tekstu: OECD). S tim u vezi Sektor obavlja stručne poslove u vezi s pristupanja toj organizaciji, prikuplja podatke, izrađuje analize i potrebna Izvješća za Scoreboard OECD-a iz područja financijskih instrumenata i pristupa financiranju za male i srednje poduzetnike.

Socijalna:

Sektor za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta provodi ciljne aktivnosti u svrhu poticanja stjecanja strukovnih zanimanja koja su tražena na tržištu rada, obrazovanja za poduzetništvo, kao i cjeloživotnog učenja. Investicije u stjecanje znanja i vještina povećavaju zapošljivost, smanjuju neusklađenosti u stjecanju potrebnih vještina i omogućuju lakši prijelaz u zapošljavanje, a s druge strane, potiču osobni razvoj pojedinaca i time pridonose povećanju kvalitete života.

Tehnološka:

Sektor za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta provedbom aktivnosti usmjerenih razvoju zadružnog poduzetništva utječe se na tržišnu uspješnost, povećava zaposlenost te potiče rast i razvoj gospodarstva. Kao rezultat provedbe mjera i aktivnosti očekuje se povećanje konkurentnosti proizvoda i usluga zadruga, njihove prepoznatljivosti, produktivnosti i inovativnosti uz primjenu novih tehnologija i inovacija, pozicioniranje zadruga na tržištu radi postizanja boljih poslovnih rezultata, otvaranje novih radnih mjesta u zadrugama i zadržavanje postojećih.

Nadalje, provodi aktivnosti usmjerene i na razvoj tradicijskih obrta koji se pretežito obavljaju ručnim radom i baštine posebne zanatske vještine i umijeća oslanjajući se na obrasce tradicijske kulture te umjetničkih obrta koji se odlikuju proizvodima i uslugama visoke estetske vrijednosti.

Ekološka:

Djelatnici Sektora za unapređenje i razvoj poduzetništva i obrta aktivno sudjeluju u radu Radne skupine za izradu Akcijskog plana Strategije prilagodbe klimatskim promjenama koja ima za cilj pokrenuti društveni proces prihvatanja koncepta prilagodbe klimatskim promjenama,

utvrditi učinak klimatskih promjena na Republiku Hrvatsku, utvrditi stupanj ranjivosti i odrediti prioritetne mjere djelovanja.

U okviru programa i projekata temeljem kojih se gospodarskim subjektima dodjeljuju bespovratne potpore za unaprjeđenje i razvoj poslovanja odgovarajuće se honoriraju i prihvatljive su aktivnosti usmjerene prelasku na zelene tehnologije.

Pravna:

Prilikom izrade programa poticanja malog gospodarstva aktivnosti Sektora se temelje na odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva („Narodne novine“, br. 29/02, 63/07, 53/12, 56/13 i 121/16) i u skladu s odredbama Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14 i 69/17)

Sektor za unaprjeđenje poduzetništva i obrta također obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na davanje mišljenja i objašnjenja u vezi s primjenom i provedbom Zakona o obrtu („Narodne novine“, br. 143/13, 127/19 i 41/20-ispravak) i drugih propisa u dijelu nadležnosti sektora.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za unaprjeđenje poduzetništva i obrta uspješno provodi programe i projekte s ciljem povećanja konkurentnosti MSP, prepoznavanja i otklanjanja prepreka za njihov brži razvoj, povećanje konkurentnosti proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća i zadruga, njihove prepoznatljivosti, produktivnosti i inovativnosti uz primjenu novih tehnologija i inovacija, pozicioniranje na tržištu radi postizanja boljih poslovnih rezultata, otvaranje novih radnih mjesta i zadržavanje postojećih.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano praćenje stanja poduzetništva i obrta; daljnje unaprjeđivanje politika mjera za sustavni razvoj kroz promidžbu, stručnu pomoć, informiranje, izgradnju institucionalne podrške. Nedostatni administrativni kapaciteti Sektora potrebni za provedbu planiranih zadataka.

Prilike:

1. U programskom razdoblju 2021. -2027., uspješno provesti planirane projekte financirane iz ESI fondova.

2. Zadržati provedbu mjera i aktivnosti u svrhu jačanja malog i srednjeg poduzetništva, poticanja stjecanja strukovnih zanimanja koja su tražena na tržištu rada, obrazovanja za poduzetništvo, kao i cjeloživotnog učenja.

Prijetnje:

Glavni izazov u provedbi aktivnosti Sektora će predstavljati provedba Projekta „Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima“ obzirom će se navedeni Projekt po prvi puta provesti putem on line prijave (nova funkcionalnost SISMG-Registra potpora) kao i administrativni kapaciteti Sektora potrebni za provedbu planiranih zadataka kao i za obim aktivnosti vezanih

uz dodjelu poticaja gospodarskim subjektima, a poglavito vezano uz program temeljem kojeg će se iz sredstava Europskog socijalnog fonda dodjeljivati potpore gospodarskim subjektima koji izvode naukovanje.

5b. Sektor za upravno pravne poslove i registre u obrtu i poduzetništvu

PESTEL analiza:

Politička:

Kontinuirane aktivnosti organizacijske jedinice, odnose se na razvoj i održavanje Obrtnog registra, razvoj i održavanje Središnjeg informacijskog sustava malog gospodarstva – Registra potpora te na donošenje pravne regulative koja uređuje obrt i poduzetništvo, sa svrhom modernizacije javne uprave – cilj je učinkovita i digitalizirana javna uprava kao servis i oslonac građanima i u svrhu ostvarivanja ciljeva politike boljih propisa i posljedično pravne sigurnosti.

Političko okruženje je povoljno, što se očituje kroz postojanje stabilnosti, svijesti (i političkoj volji) o potrebi provedbe poreznih i drugih rasterećenja obrtnika te digitalizaciji i realizaciji raznih e-Usluga, kao i o potrebi donošenja propisa kojima se odgovarajuće prate potrebe tržišta i gospodarskih subjekata.

Rezultati se očituju i u drastičnom povećanju broja aktivnih obrta, u proteklim godinama i povećanju zadovoljstva gospodarskih subjekata zbog tretmana i smanjivanja administrativnih prepreka u poslovanju.

Ekonomska:

Pravna regulativa osigurava ekonomski rast postojećih gospodarskih subjekata i sve veći interes za poduzetničke pothvate od strane nezaposlenih, kao i osoba koje svoj radni put preusmjeravaju na samostalan nastup na tržištu rada.

Digitalizacija blagotvorno djeluje na ekonomski razvoj, a zahvaljujući poreznim rasterećenjima i podizanju granice za ulazak u sustav PDV-a, raste raspoloživi dohodak obrtnika. Registriranje velikog broja novih obrta, direktno utječe na smanjenje broja nezaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj.

Socijalna:

Sve više mladih ulazi u svijet obrtništva, čemu značajno pridonosi poboljšana legislativa i podizanje svijesti u društvu, o potrebi pozitivnog odnosa prema obrazovanju i radu u strukovnim zanimanjima, dodatnim benefitima privatne inicijative, a digitalizacija predstavlja dodatan katalizator.

Tehnološka:

Velika je važnost, s jedne strane, digitalizacije državne uprave (i društva u cjelini), u konkretnom slučaju, digitalizacije vezane uz Obrtni registar i Središnji informacijski sustav malog gospodarstva, a s druge strane, sve više razine digitalne pismenosti građana.

Kroz aktivnosti organizacijske jedinice, osigurava se funkcioniranje svih aplikativnih modula i servisa bez zastoja, unapređenje interaktivnosti s drugim sustavima, povezivanje s bazama podataka drugih tijela javne vlasti, isporuka podataka u strojno čitljivom obliku pogodnom za daljnju uporabu, održavanje programskih sustava, baza podataka i servisa.

Rezultat aktivnosti je, u najširem smislu, unapređenje odnosa između građana kao korisnika i državne uprave svih razina, kao pružatelja usluga, što je ujedno generator pomaka ka većoj efikasnosti državne uprave, kroz unapređenje kvalitete i brzine usluge građanima.

Ekološka:

Cjelokupna legislativa u području obrta i poduzetništva u velikoj mjeri usmjerena je na zelenu ekonomiju uvažavajući zadane ekološke standarde.

Uspostava e-Usluga, u okviru digitalizacije, povećava efikasnost, zadovoljstvo i učinkovitost, a štedi vrijeme i nepotrebna putovanja koja troše vrijeme i negativno utječu na ekološki aspekt.

Pravna:

Legislativa koja uređuje područje poduzetništva i obrta u funkciji je ostvarivanja ciljeva smanjivanja, odnosno ukidanja administrativnih nameta i pojednostavljivanja uvjeta za stjecanje statusa gospodarstvenika i olakšavanja njihovog poslovanja. Dinamika donošenja relevantnih zakona i propisa osigurava njihovo mijenjanje i dopunjavanje u svrhu poboljšavanja njihovog sadržaja, na način koji ne dovodi u pitanje pravnu sigurnost ni stečena prava.

Dva su važna područja/projekta, u okviru kojih Služba za razvoj i održavanje registara u obrtu i poduzetništvu, Sektora za upravno-pravne poslove i registre u obrtu i poduzetništvu, Uprave za poduzetništvo i obrt, Ministarstva gospodarstva, na temelju zakona, kontinuirano provodi aktivnosti na polju digitalizacije te su sukladno tome oformljeni i razvijaju se registri i evidencije:

- **Obrtni registar Republike Hrvatske (OR)**, na temelju Zakona o obrtu („Narodne novine“, broj 143/13, 127/19 i 41/20) i
- **Središnji informacijski sustav malog gospodarstva – Registar potpora (SISMG)**, temeljem Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva ("Narodne novine", br. 29/02, 63/07, 53/12, 56/13 i 121/16)

SWOT analiza:

Snage:

Zakon i prateći propisi koji uređuju status obrtnika, sadržaj, način i uvjete za obavljanje obrta, vrste obrta, prava i obveze obrtnika, obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta, institut domaće radinosti i sporednog zanimanja, organiziranost obrta i sl., donose se uz suradnju s relevantnim čimbenicima u gospodarstvu, drugim tijelima državne uprave, Komorama, zainteresiranom javnošću, čijim se zahtjevima i prijedlozima pristupa uz dužnu pažnju koja u velikoj mjeri rezultira njihovim ugrađivanjem u tekstove zakonskog i podzakonskog akta. Osim toga prate se trendovi u susjednim zemljama članicama EU i preuzimaju pozitivna iskustva primjenjiva u našem pravnom sustavu.

Kroz razvoj i održavanje Obrtnog registra te Razvoj i održavanje Središnjeg informacijskog sustava malog gospodarstva – Registra potpora, uz razvoj e-Usluga (e-Obrt, ISOR servis, *Online* prijave na projekte dodjele sredstava itd.) te uspostavljanje interakcija s IT sustavima velikog broja institucija, Sektor godinama prednjači u digitalnoj transformaciji, što je prepoznalo tijelo državne uprave nadležnim za državnu informacijsku infrastrukturu (Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne tranzicije, kao i mnoge druge institucije).

Slabosti:

Najveća slabost koja se ogleda u pravnom segmentu je da ne raspolažemo dovoljnim brojem kadrova - stručnjaka u području obrta ili poduzetništva koji bi mogli pokrivati područje i nastaviti sa njegovim unaprjeđivanjem kroz kvalitetnu legislativu i odgovarajućom edukacijom kadrova u prvostupanjskim upravnim tijelima u županiji, odnosno gradu Zagrebu.

Daljnja slabost, a to bismo mogli nazvati i ugrozom, je kadrovska devastiranost, koja rezultira time da dva vrlo kompleksna sustava i podrška tisućama korisnika, ovise samo o jednoj osobi, koja već ima uvjete za punu starosnu mirovinu, a nema na koga prenijeti svoja znanja i iskustva.

Prilike:

Trendovi pojednostavljenja uvjeta za stjecanje statusa obrtnika i njegovog poslovanja uz minimalne troškove registracije, odnosno upisa u Obrtni registar, kao i dostupnost financijskih sredstava putem raznih programa i projekata, jaki su akcelerator razvoja obrtništva, prepoznat od strane obrtnika i onih koji tek planiraju svoj ulazak na tržište rada. Tranzicijom naših sustava u Centar dijeljenih usluga, uz omogućavanje preuzimanja podataka iz naše nadležnosti putem Državne sabirnice te migriranjem direktnih pristupa drugim izvorima podataka na pristup putem Državne sabirnice, znatno je podignuta sigurnosna razina, pouzdanost i efikasnost, a otvorene su mogućnosti za jednostavniju realizaciju budućih povezivanja i novih e-Usluga.

Prijetnje:

Najveća, alarmantna prijetnja/ugroza, je prethodno navedena višegodišnja kadrovska devastiranost u pravnom segmentu, a tako i u segmentu dvaju vrlo kompleksnih sustava i podrške tisućama korisnika, koji ovise samo o jednoj osobi, koja već ima uvjete za punu starosnu mirovinu, kao dugogodišnji osiguranik, a nema kome prenijeti svoja znanja i iskustva. Ovaj problem neekipiranosti neminovno dodatno utječe na dinamiku razvoja e-Usluga i pravnog sustava u cjelini, s naglaskom na kvalitetu relevantnih propisa te na kvalitetu podrške korisnicima, a to su: nadležna upravna tijela u županijama i Gradu Zagrebu, građani korisnici sustava e-Obrt, pretraživača obrta na internetu (između 3.000 i 4.000 korisnika dnevno), tijela javne vlasti, javni bilježnici, banke, podnositelji prijave na programe/projekte dodjele potpora itd.

6. UPRAVA ZA ENERGETIKU

PESTEL analiza:

Politička:

Uprava za energetiku obavlja upravne i stručne poslove u vezi s energetsom politikom Republike Hrvatske, s posebnim naglaskom na osiguravanje održivog, sigurnog i konkurentnog energetskeg sustava. Njegove aktivnosti uključuju sudjelovanje u izradi energetske bilance Republike Hrvatske i provedbi politika sigurnosti opskrbe energentima. Uz to, Uprava aktivno radi na razvoju i implementaciji mjera za dekarbonizaciju i održivost cjelokupnog energetskeg sustava koje se temelje na načelima dekarbonizacije, samodostatnosti i konkurentnosti.

Ekonomska:

Za hrvatsko gospodarstvo iznimno je važan kvalitetno organiziran energetskeg sektor Republike Hrvatske, koji počiva na jasnim planskim i strateškim odrednicama, uz podršku proaktivnih i stručnih institucija. Takav sektor ne samo da služi kao pokretač gospodarskog rasta, nego i omogućava dinamičan razvoj energetskeg tržišta te sustavnu preobrazbu koja je ključna za prilagodbu suvremenim globalnim izazovima. Naglasak je stavljen na stvaranje uvjeta za održivo gospodarenje energijom, uključujući poticanje inovacija, ulaganje u obnovljive izvore energije i povećanje energetske učinkovitosti. Na taj način, energetskeg sektor ne samo da osigurava sigurnost i stabilnost opskrbe energijom, nego i mijenja način na koji građani i gospodarstvo doživljavaju i koriste energiju, potičući odgovorno ponašanje i povećavajući svijest o važnosti zaštite okoliša i održivog razvoja..

Socijalna:

Opskrba energijom preduvjet je gospodarskog razvoja i standarda stanovništva, jer osigurava stabilnost i kontinuitet ključnih ekonomskih aktivnosti. Razvoj energetskeg sektora ne samo da omogućuje sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom, već ima izravan utjecaj na gospodarsku aktivnost i poticanje ekonomskog rasta, doprinoseći jačanju industrijske proizvodnje, stvaranju novih radnih mjesta i povećanju konkurentnosti domaćeg gospodarstva. Uz to, energetskeg sektor igra značajnu makroekonomsku ulogu, jer predstavlja važan izvor investicija, tehnološkog napretka i međunarodne trgovine. Njegova održiva transformacija, usmjerena na povećanje energetske učinkovitosti i integraciju obnovljivih izvora energije, dodatno osigurava dugoročnu stabilnost i otpornost gospodarstva na globalne energetske izazove. Stoga je kontinuirano unapređenje energetskeg sustava ključno za ostvarivanje strateških razvojnih ciljeva i podizanje ukupne kvalitete života.

Tehnološka:

Jedna od najvažnijih specifičnosti energetskeg sektora leži u njegovoj visokoj kapitalnoj intenzivnosti, što se očituje u velikim ulaganjima potrebnim za realizaciju projekata kao što su elektrane, istražna i proizvodna polja ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, naftni i plinski terminali, rafinerije, skladišta, prijenosna/transportna infrastruktura. Ovi projekti zahtijevaju značajna financijska sredstva i često imaju duga razdoblja realizacije, što dodatno povećava rizik ulaganja. Istodobno, njihova ekonomska isplativost često je neizvjesna zbog izrazite volatilnosti i nepredvidivosti cijena i potrošnje energije. Ove su promjene uvjetovane nizom čimbenika, uključujući demografski rast, razinu gospodarskog razvoja, inovacije u znanosti i tehnologiji, zemljopisni položaj te standard i navike stanovništva.

Također, dodatni pritisak na energetska politiku stvaraju globalni izazovi poput energetske tranzicije, klimatskih promjena i geopolitičke dinamike, što zahtijeva fleksibilne, dugoročne strategije kako bi se osigurala stabilnost i konkurentnost energetske sektora unatoč ovim rizicima.

Ekološka:

Energetika je usko povezana za zaštitom okoliša, što jasno ukazuje na sve veću potrebu za razvojem novih, ekološki prihvatljivih izvora energije koji smanjuju negativan utjecaj na okoliš i pridonose održivom razvoju. Republika Hrvatska prepoznaje ovu važnost i odgovorno pristupa planiranju svojih kapitalnih projekata, postavljajući zaštitu okoliša kao jedan od ključnih prioriteta u ostvarivanju energetske sigurnosti.

Ovaj pristup uključuje promicanje obnovljivih izvora energije, poput solarnih i vjetroelektrana, te geotermalnu energiju, ulaganje u energetska učinkovitost te postupnu dekarbonizaciju energetske sustava. Istovremeno, Republika Hrvatska aktivno sudjeluje u globalnim naporima za smanjenje emisija stakleničkih plinova i prilagodbu klimatskim promjenama, što dodatno potvrđuje njezinu predanost održivom razvoju i zaštiti prirodnih resursa za buduće generacije.

Pravna:

Sektorske aktivnosti energetske sektora Republike Hrvatske usmjerene su i usklađene s ključnim strateškim dokumentima, čime se osigurava sustavan i koordiniran pristup razvoju sektora. Temelj ovih aktivnosti čini Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, s naglaskom na Razvojni smjer „Zelena i digitalna tranzicija“, unutar kojeg se strateški cilj 8. – Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost („Narodne novine“, broj 13/21) – ističe kao ključni prioritet.

Dodatno, smjernice sektorskih aktivnosti detaljno su razrađene u Strategiji energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 25/20), koja definira dugoročne ciljeve, poput povećanja korištenja obnovljivih izvora energije, poboljšanja energetske učinkovitosti i osiguravanja energetske stabilnosti i sigurnosti.

Provedba ovih strateških ciljeva realizira se kroz Provedbeni program Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2024. do 2028. godine, koji obuhvaća konkretne mjere, aktivnosti i projekte potrebne za tranziciju prema zelenom, održivom i konkurentnom energetske sustavu. Ovaj integrirani pristup omogućuje usklađenost nacionalne energetske politike s europskim i globalnim ciljevima, posebice s postizanjem klimatske neutralnosti do sredine stoljeća.

SWOT analiza:

Snage:

Uprava za energetiku ima definiranu organizacijsku strukturu temeljenu na podjeli poslova prema specifičnim područjima energetike. U sektoru je istaknuta fokusiranost na razvojne strategije i planove, praćenje provedbe energetske politike, analizu tržišta energije te poboljšanja i pojednostavljenja zakonodavnih procedura uz usklađivanje nacionalnih aktivnosti s europskim i međunarodnim regulativama, a sve u svrhu učinkovitog upravljanja za iskorištavanje domaćih energetske resursa. Transparentnost u poslovanju sektora očituje se u velikom broju javno dostupnih izdanih dokumenata.

Slabosti:

Za postizanje napretka i ubrzanje dekarbonizacije energetskeg sektora ključno je kontinuirano ulaganje u podršku energetskim subjektima koji igraju važnu ulogu u transformaciji prema održivim i zelenim rješenjima. Maksimalno iskorištavanje dostupnih sredstava iz različitih EU fondova i programa, poput Mehanizma za oporavak i otpornost, Kohezijskog fonda i programa Horizon Europe, pruža značajne mogućnosti za financiranje inovativnih projekata, modernizaciju infrastrukture te razvoj obnovljivih izvora energije.

Uz sredstva EU fondova, od iznimne je važnosti privući i potaknuti privatna ulaganja investitora, koja dodatno osiguravaju stabilne i dugoročne izvore kapitala za realizaciju energetskih projekata. Suradnja javnog i privatnog sektora omogućuje bržu implementaciju novih tehnologija, jačanje konkurentnosti energetskih subjekata te ostvarivanje ciljeva dekarbonizacije i energetske učinkovitosti. Ovaj integrirani pristup doprinosi ne samo ostvarenju klimatskih ciljeva Republike Hrvatske, već i povećanju energetske sigurnosti i stvaranju novih prilika za gospodarski rast i zapošljavanje.

Struktura sustava je dobra, ali nedovoljan broj uposlenih i njihove kompetencije nisu ono što je dovoljno za osiguranje učinkovitog, pravovremenog i kvalitetnog obavljanja širokog spektra zadataka. Potrebno je kontinuirano obrazovanje uposlenih i upošljavanje novih za koje postoje slobodna tj. nepopunjena radna mjesta (trenutna popunjenost je ispod 50%).

Prilike:

Osiguranje stabilne i pouzdane opskrbe energijom prioritet je za održavanje ekonomske stabilnosti i kvalitete života. Pritom je ključno osigurati da cijene energenata ostanu priuštive, kako bi zadovoljile potrebe kućanstava i podržale konkurentnost gospodarstva. Važno je zadržati i dalje unaprjeđivati postojeće politike koje potiču tranziciju prema niskougljičnom gospodarstvu. To uključuje stavljanje u funkciju domaćih raspoloživih energetskih potencijala, naročito obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitost i integraciju klimatskih ciljeva u nacionalne strategije. Razvoj i primjena čistih tehnologija ključni su za ubrzanje energetske tranzicije. Potrebno je nastaviti s ulaganjima u istraživanje, inovacije i infrastrukturu koja omogućuje dekarbonizaciju, značajniji prelazak s korištenja fosilnih na obnovljive geotermalne izvore, uključujući i projekte za hvatanje ugljika, vodik te modernizaciju mreža.

Republika Hrvatska treba nastaviti aktivno sudjelovati u međunarodnim inicijativama i suradnjama kako bi razmjenjivala iskustva i implementirala najbolje prakse u svom energetskom sektoru. Ovakva suradnja omogućuje pristup novim tehnologijama, znanju i financijskim resursima za daljnji razvoj.

Prijetnje:

Energetika u Republici Hrvatskoj kroz godine pretrpjela je brojne vanjske utjecaje koji su značajno oblikovali njezinu dinamiku i izazove. Pandemija COVID-a imala je snažan utjecaj na opći gospodarski razvoj, smanjujući potražnju za energijom i narušavajući ravnotežu energetskog tržišta. Osim toga, razorni potresi u Zagrebu i na Banovini izazvali su štetu na infrastrukturnim objektima, uključujući energetske mreže i sustave, što je dodatno otežalo opskrbu energijom.

Također, rat u Ukrajini i prateća energetska kriza stvorili su dodatne izazove u globalnoj energetskoj stabilnosti, uz povećanje cijena energenata i prekidane lance opskrbe, što je imalo direktne posljedice na hrvatsko gospodarstvo i građane. U svjetlu tih kriznih događaja, Vlada Republike Hrvatske poduzela je niz mjera kroz različite Odluke i programe kako bi pomogla poslovnim subjektima i stanovništvu.

Kroz te mjere, cilj je bio sanirati štete nastale uslijed prirodnih nepogoda, obuzdati energetske krize i smanjiti utjecaj inflacije na cijene energenata. Također, Vlada je usmjerila napore na osiguranje dostatnosti energenata, poticanje energetske učinkovitosti i ubrzanje energetske tranzicije kako bi se osigurala dugoročna energetska stabilnost zemlje. Obrazovni sustav nedovoljno prati sve trendove i potrebe za uposlenima i nedovoljna fleksibilnos i pokretljivost mladih za rad u državnoj službi.

7. UPRAVA ZA TRGOVINU I UNUTARNJE TRŽIŠTE

7a. Sektor za zaštitu prava potrošača

Politička: Politika zaštite potrošača iznimno je dinamično multisektorsko i multidisciplinarno područje koje zahtijeva uključenost i koordinaciju aktivnosti brojnih dionika, od nadležnih ministarstava, regulatornih agencija, lokalne i regionalne samouprave, nadzornih tijela pa sve do organizacija civilnog društva. Potrebno je spomenuti da je jedna od ključnih uloga potrošačke politike osnažiti prava potrošača u skladu s trenutačnim tehnološkim i društvenim kretanjima, osigurati potrošačima mogućnost iskorištavanja prednosti jedinstvenog i digitalnog tržišta te im omogućiti neometan pristup svim robama i uslugama koje se pružaju. Politička stabilnost u Hrvatskoj podržava dosljednu provedbu politika zaštite potrošača, iako povremene promjene smjera politike prava zaštite potrošača mogu proizaći iz promjena u prioritetima Vlade. Također, sudjelovanje Republike Hrvatske na jedinstvenom tržištu EU-a osigurava usklađenost s međunarodnim trgovinskim standardima, što pozitivno utječe na mehanizme zaštite potrošača.

Ekonomska: Porast trgovine putem interneta i prekogranične trgovine u Republici Hrvatskoj naglašava potrebu za posebnom zaštitom od prijevara i nepoštenih praksi na internetu.

Socijalna: Javna svijest o pravima potrošača u Hrvatskoj je porasla, ali još uvijek postoje područja, osobito u ruralnim područjima, gdje pristup informacijama može biti ograničen. Budući da se postotak starijeg stanovništva povećava iz godine u godinu, potrebno je razvijati prilagođene pristupe za rješavanje problema kao što su obmanjujuće reklame, prijave povezane sa zdravstvenom skrbi i digitalna pismenost za starije osobe.

Tehnološka: Kontinuirano razvijanje platformi za trgovinu putem interneta i digitalnih sustava plaćanja u Republici Hrvatskoj zahtijeva ažurirane zakone na području zaštite potrošača koji će se, među ostalim, baviti sigurnosti podataka i internetskim prijevarama.

Okolišna: Povećana svijest potrošača o pitanjima zaštite okoliša dovela je do veće potražnje za održivim i etičkim proizvodima. Regulatorni nadzor osigurava tvrtkama da daju točne tvrdnje o zaštiti okoliša a kako bi se izbjegao tzv. "greenwashing". Poticanje kružnog gospodarstva u Republici Hrvatskoj kao i pridržavanje politika EU-a o gospodarenju otpadom, zahtijeva jasno označavanje i informacije o sigurnom odlaganju proizvoda.

Pravna: Republika Hrvatska obvezala se pridržavati zakona EU o zaštiti potrošača osiguravajući visoke standarde sigurnosti proizvoda, poštene ugovore i transparentne cijene. Zakon o zaštiti potrošača pruža opsežan okvir za rješavanje nepoštenih praksi, standarde informiranja potrošača o ključnim aspektima roba i usluga i rješavanje sporova. Odvraćaju će kazne za kršenje Zakona o zaštiti potrošača osiguravaju odgovornost među tvrtkama.

Snage:

- usklađivanjem s EU propisima Hrvatska se pridržava strogih pravila EU-a o zaštiti potrošača istovremeno osiguravajući visoke standarde za sigurnost proizvoda, transparentnost i rješavanje sporova.
- Zakon o zaštiti potrošača daje dobro definiran okvir koji se bavi pravima potrošača, poštenim ugovornim odredbama kao i jasnim zabranama nepoštenih poslovnih praksi.

- uspostavom zakonodavnog okvira za alternativno rješavanje potrošačkih sporova Republika Hrvatska pruža učinkovite alate za rješavanje sporova između potrošača i trgovaca
- tijela poput Ministarstva gospodarstva i Državnog inspektorata osiguravaju kontinuiranu provedbu i praćenje usklađenosti

Slabosti:

- unatoč napretku, svijest potrošača o pravima i mehanizmima pritužbi i dalje je ograničena, osobito u ruralnim područjima ili među ranjivim skupinama stanovništva
- nedosljedna provedba zakona i kazni mogu uvelike umanjiti učinkovitost izrečenih mjera zaštite potrošača
- dugotrajni i skupi sudski procesi za potrošačke sporove mogu odvratiti potrošače od daljnje zaštite njihovih prava na sudu
- pristup digitalnim alatima i internetskim platformama za pritužbe nije ujednačen, ostavljajući neke potrošače u nepovoljnom položaju, posebno u manje razvijenim područjima

Prilike:

- ulaganje u javne kampanje za podizanje javne svijesti može osnažiti potrošače da razumiju i učinkovitije ostvaruju svoja potrošačka prava
- širenje pristupa platformama za internetsku trgovinu i digitalnim sustavima pritužbi nudi priliku za poboljšanje iskustava potrošača prilikom kupovine putem interneta i zaštite potrošačkih prava
- rastući interes potrošača za održivost predstavlja priliku za trgovce da se usklade sa “zelenim praksama” i za regulatore da se pozabave "greenwashingom".
-

Prijetnje:

- kontinuirani rast troškova mogao bi smanjiti financiranje regulatornih tijela, ograničavajući njihovu sposobnost da učinkovito provode potrošačke zakone
- sporove koji proizlaze iz prekogranične kupovine putem interneta može biti teško riješiti, posebno kada se radi o zemljama koje nisu članice EU-a
- sve veći broj online prijevara i povreda osobnih podataka predstavlja značajne izazove za održavanje povjerenja potrošača u digitalne platforme
- trgovci se mogu opirati usvajanju strožih propisa ili mogu stvarati dodatne troškove za krajnjeg potrošača koji su povezani s usklađenošću sa zakonima

7b. Sektor za trgovinu i tržište

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za trgovinu i tržište obavlja zakonodavne, pravne i stručne poslove u vezi s unapređenjem trgovine, koordinira proces prilagodbe pravnog sustava i pravne stečevine Europske unije u području primjene trgovine, eTrgovine i eRačuna u javnoj nabavi te provodi upravne nadzore te inspekcijske nadzore u području razmjene eRačuna u javnoj nabavi, provodi ispitne postupke, donosi rješenja te obavlja aktivnosti vezane uz primjenu, provođenje i nadzor nad primjenom mjera ograničavanja (sankcijski režimi) koje se provode na temelju obvezujućih međunarodnih pravnih akata, obavlja stručne poslove vezane uz izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, predlaže i provodi javne politike za unapređenje i stvaranje zakonodavnog okvira za trgovinu, eTrgovinu, posredovanje u prometu nekretnina, stranih predstavništava te izvoza i uvoza robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, obavlja upravne i stručne poslove u vezi s unapređenjem zakonodavnog okvira za unutarnje i EU tržište, prati i predlaže modele razvoja trgovine u skladu s nastalim uvjetima na tržištu u svrhu uklanjanja administrativnih prepreka.

Ekonomska:

Ekonomski razvoj Republike Hrvatske bitno ovisi o trgovini, što zahtjeva izradu te prilagodbu zakonskih okvira iz nadležnosti s ciljem jačanja konkurentnosti hrvatskog maloprodajnog sektora.

Sektor za trgovinu i tržište djeluje kroz donošenje strategija i planova za unapređenje tržišta, trgovine, izvoza i uvoza robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava i razmjenu informacija.

Prethodno potiče ne samo gospodarski rast nego, posebno u dijelu izvoza i uvoza robe vojne namjene, već i rast industrijske proizvodnje.

Inicijativa za razvoj trgovine odnosi se na poticanje razvoja eTrgovine, razvoj infrastruktura i poticanje inovacija u trgovinskom sektoru. Aktivnosti su usmjerene na potporu i dijaloge svih dionika u sustavu djelatnosti trgovine kako bi se uskladili s novim tržišnim uvjetima.

Sektor ima ključnu ulogu u razvijanju i reguliranju digitalnih tržišta u smislu primjene eRačuna u javnoj nabavi, ali i u privatnom sektoru (efekt prelijevanja), što omogućuje automatizaciju i digitalizaciju procesa fakturiranja kako u javnom i državnom sektoru tako i u gospodarskom-privatnom sektoru.

Uloga Sektora vezano za mjere ograničavanja (sankcijski režimi) od ključne je važnosti za ekonomiju Republike Hrvatske jer omogućava usklađivanje s međunarodnim normama, štiti nacionalnu sigurnost i stabilnost, osigurava pravnu sigurnost za poduzeća i pomaže u prilagodbi gospodarstva na vanjske ekonomske i političke izazove te doprinosi očuvanju stabilnosti tržišta i osigurava konkurentnost Hrvatske u globalnom ekonomskom okruženju.

Socijalna:

Demografski faktori poput starenja stanovništva ili migracije mogu utjecati na potrošačke navike i potrebe na tržištu te promjenu potrošačkih navika.

Obzirom na globalne trendove, raste interes za održivim i ekološkim proizvodima, kao i sveprisutnom digitalizacijom poslovnih procesa u trgovini i posredovanju u prometu nekretnina. eTrgovina postaje sve dinamičnija, a razvoju iste doprinijele su i društvene mreže.

Za sektor građanstva i poslovni sektor osigurane su platforme za digitalizirano pokretanje poslovanja i stjecanje licenci u područjima posredovanja u prometu nekretnina i trgovine, kao i u području razmjene eRačuna.

Tehnološka:

Rastući trend eTrgovine i platformi za trgovinu preoblikovao je tradicionalne obrasce u trgovini. Automatizacija, digitalizacija, nove tehnologije te razvoj logistike i inovativna dostava dovode do napretka i nove dinamike u trgovini. Zamjetan napredak prisutan je u području državne infrastrukture za pokretanje poslovanja i stjecanje licenci te obrade zahtjeva poslovnog sektora u trgovini i izvozu i uvozu robe vojne namjene što podredno omogućuje brži uvid potreban za analize. Razina inovativnosti u implementaciji eRačuna omogućava bržu i sigurniju razmjenu podataka između poduzeća te javnog i državnog sektora čime se smanjuju administrativni troškovi. Automatizacija procesa slanja i obrade eRačuna omogućava poduzećima uštedu vremena i resursa, dok istraživanje i razvoj u ovom području kontinuirano poboljšava sustave za integraciju i usklađivanje s novim zakonodavnim zahtjevima. Osigurane su platforme za digitalizirano pokretanje poslovanja i stjecanje licenci u područjima posredovanja u prometu nekretnina i trgovine, kao i u području razmjene eRačuna.

Ekološka:

Povećan je pritisak na trgovce da primjenjuju održive i ekološki prihvatljive prakse, poput korištenja biorazgradivih pakiranja ili smanjenje emisije ugljičnog dioksida za održivu trgovinu. Regulative utječu na trgovinske sektore, uključujući pravila o zelenoj trgovini, emisijama i održivom poslovanju. Izdavanje elektroničkih računa doprinosi smanjenju upotrebe papira, a u konačnici sječe šuma, što može pozitivno utjecati na zaštitu okoliša i na zaštitu životne sredine. Digitalizacijom poslovnih procesa u trgovini se istovremeno smanjuje potreba za fizičkom infrastrukturom kao što su arhive, poštanske usluge, skladišta.

Pravna:

Kod regulacije trgovine i tržišta postoji potreba stalnog usklađivanja zakonodavnog okvira koji se odnosi na slobodno tržište, konkurenciju, poreze i trgovinske prepreke.

Promjene u zakonodavstvu utječu na profitabilnost sektora trgovine, uvjete rada u djelatnosti trgovine, kao i na formiranje cijena u konačnici.

Sektor je nadležan za: Zakon o trgovini, Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica, Pravilnik o klasifikaciji prodavaonica i drugih oblika trgovina na malo, Zakon o elektroničkoj trgovini, Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi, Pravilnik o tehničkim elementima, izdavanju i razmjeni elektroničkog računa i pratećih isprava u javnoj nabavi, Pravilnik o vrsti i visini naknada za usluge zaprimanja i slanja elektroničkih računa za javne naručitelje u javnoj nabavi, Uredbu o dražbi određenih drvnih sortimenata, Uredbu o uvjetima za osnivanje i rad predstavništva stranih osoba u RH, Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, Uredbu o kriterijima za oslobođenje ili umanjenje upravnokaznene mjere, Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena, Uredbu o izravnim mjerama

kontrole cijena, Odluku o izravnim mjerama kontrole cijena određenih proizvoda u trgovini na malo, Odluku o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima, Zakon o posredovanju u prometu nekretnina, Pravilnik o programu osposobljavanja za agenta posredovanja u prometu nekretnina, Pravilnik o Stručnom ispitu za agenta u posredovanju u prometu nekretnina, Pravilnik o Imeniku agenata posredovanja u prometu nekretnina i Pravilnik o Registru posrednika u prometu nekretnina, Zakon o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, Uredbu o Popisu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava, Pravilnik o prometu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o prometu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava, Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 258/2012 o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda o vatrenom oružju, utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva i Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za trgovinu i tržište odgovoran je za izradu i prilagodbu zakonodavnog okvira trgovine i tržište, sukladno nadležnosti, pruža ključnu podršku trgovinskim politikama, strategijama razvoja tržišta i zakonodavnim inicijativama, čime stabilizira trgovinsko okruženje i tržištu daje snažnu institucionalnu podršku. Pristup jedinstvenom tržištu EU omogućava hrvatskim trgovcima lakši pristup tržištima unutar EU. Sektor za trgovinu i tržište nudi različite oblike institucionalne podrške malim i srednjim poduzećima koja čine osnovu hrvatske trgovine, isto tako i vojnoj industriji, čime se stimulira rast i inovacija u toj bitnoj, strateškoj i rastućoj industriji. Budući da sankcije i mjere ograničavanja mogu imati značajan utjecaj na domaće poduzetnike, Sektor omogućuje poduzetnicima i institucijama da se prilagode novim uvjetima tržišta i poduzmu potrebne korake u skladu s promjenama međunarodnih zakona. Sektor upravlja okvirom za eRačun koji omogućuje automatizaciju poslovanja, smanjenje administrativnih troškova, smanjenju potrebu za papirnatim računalnim knjigovodstvom, arhivama te općenito smanjenim troškovima poslovanja. Digitalni sustav fakturiranja omogućava bolje praćenje i kontrolu financijskih transakcija, i tijekom novca čime se smanjuje mogućnost prijevara i siva ekonomija, dok se s druge strane omogućava i postiže veća transparentnost fiskalnog učinka.

Slabosti:

Nedostatak kvalifikacija u specifičnim područjima trgovine, posebno u digitalnim tehnologijama te logistici, može se detektirati kao potencijalan problem, što utječe na uvoz radne snage i reguliranje njihovog zapošljavanja. Nepotpuna implementacija eTrgovine: iako postoji rast eTrgovine, mnogi mali trgovci i poduzetnici još nisu potpuno implementirali digitalizaciju u svoje poslovanje, što ih čini slabije konkurentnima. Visoki troškovi poslovanja (poput visokih troškova rada) mogu ograničiti konkurentnost hrvatskih trgovaca na globalnom tržištu.

Vežano za mjere ograničavanja, trebalo bi ojačati suradnju s različitim nacionalnim institucijama te tijelima Europske unije kako bi se osigurala učinkovitija implementacija međunarodnih sankcija i restrikcija, kao i usklađenost Republike Hrvatske s globalnim standardima.

Prilike:

Trend rasta trgovine nudi mogućnosti za proširenje tržišta, kako unutar Hrvatske, tako i na međunarodnoj razini. Sektor za trgovinu i tržište potiče digitalizaciju procesa u djelatnosti trgovine i online poslovanje kroz institucionalnu i zakonodavnu potporu. Potrošači sve više preferiraju održive proizvode i ekološke usluge. Sektor za trgovinu i tržište može podržati tranziciju prema održivoj trgovini kroz zakonodavne inicijative, dok osnaživanje trgovinskih odnosa s drugim državama, kao i sudjelovanje u multilateralnim trgovinskim udruženjima (npr. u okviru EU ili OECD) pružaju prilike za širenje tržišta. Ulaganje u nove tehnologije i inovativna rješenja, može povećati efikasnost i konkurentnost sektora trgovine.

Prijetnje:

Povećana konkurencija, osobito od strane velikih međunarodnih trgovinskih lanaca i online platformi, može ugroziti poziciju lokalnih trgovaca na tržištu, posebno malih. Ekonomska nestabilnost ili recesija, bilo na nacionalnoj ili globalnoj razini, može smanjiti potrošnju i trgovinsku aktivnost, što će negativno utjecati na sektor trgovine. Geopolitičke napetosti u globalnom okviru i nepoštene trgovačke prakse mogu povećati nesigurnost u međunarodnoj i nacionalnoj trgovini, uključujući uvođenje novih trgovinskih barijera. Brze promjene u preferencijama i navikama potrošača, osobito prema novim tehnologijama i održivim proizvodima, mogu predstavljati izazov za trgovce koji ne mogu brzo prilagoditi svoje poslovanje. Mjere ograničavanja mogu bitno utjecati na trgovinu Republike Hrvatske. Nepripremljenost za brzo prilagođavanje novim trgovinskim pravilima i zakonodavstvu može otežati usklađivanje s međunarodnim sankcijama. Trgovinski izazovi, poput povećanih carinskih prepreka i ograničenja na izvoz ili uvoz, mogu povećati troškove i smanjiti konkurentnost hrvatskih poduzeća.

7c. Sektor za robe i usluge

PESTEL analiza:

Politička:

Sektor za robe i usluge obavlja poslove vezane za koordinaciju implementacije zakonodavstva u području slobode kretanja robe te prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga. Djelovanje Sektora za robe i usluge značajno je za političku stabilnost u smislu provedbe temeljnih odredbi prava Europske unije. Isto se provodi kroz zajedničke europske mehanizme bitne za funkcioniranje unutarnjeg tržišta za robe (Kontaktna točka za proizvode i TRIS-informacijski sustav tehničkih propisa Europske komisije) i usluga (Jedinstvena kontaktna točka za usluge i IMI sustav).

Nadalje, od pristupanja RH u EU, Sektor koordinira politiku provedbe liberalizacije tržišta usluga provođenjem mjera kroz akcijske planove za liberalizaciju tržišta usluga. Iste se provode slijedom regulatorne analize profesionalnih usluga od strane Svjetske banke (koju je financirala Europska komisija u okviru programa podrške za strukturne reforme). Pritom je u okviru ukupno 300 već provedenih mjera provedeno 18 od 20 mjera iz Prvog akcijskog plana te 17 od 18 mjera iz Drugog akcijskog plana. Također, pripremljen je nacrt prijedlog Trećeg akcijskog plana s dodatnim mjerama planiranim za provedbu tijekom 2025.-2026.

Ekonomska:

Rad mehanizama unutarnjeg tržišta koji su u nadležnosti Sektora za robe i usluge utječe na kvalitetu provedbe prava EU-a na razini RH, što pozitivno utječe na jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Sektor radi na nastavku provedbe reformskih mjera usmjerenih na liberalizaciju tržišta usluga te na provedbi pravila unutarnjeg tržišta EU-a u području slobode kretanja roba i slobode pružanja usluga. Pozitivni učinci liberalizacije uključujući i konkurentnije formiranje cijena što utječe na raspoloživi dohodak potrošača, kao i na kvalitetu i inovativnost. Također, povećanje prilika za lakši ulazak na tržište može utjecati na prilike za zapošljavanje, odnosno snižavanje stope nezaposlenosti. Pritom usluge uključuju desetke odnosno nekoliko stotina djelatnosti i profesija u kojima se stvara značajna većina gospodarske vrijednosti. Među njima su primjerice i profesionalne i poslovne usluge koje bitno doprinose dodanoj vrijednosti industrije.

Socijalna:

Mehanizmi unutarnjeg tržišta u nadležnosti Sektora za robe i usluge važni su faktori i za socijalne aspekte života u RH u raznim područjima. Kontaktna točka za proizvode i TRIS važni su mehanizmi za tehničke propise koji propisuju usklađivanje proizvoda s pravilima važnima za sigurnost proizvoda koji se stavljaju na tržište. Stoga je bitno podizanje svijesti o važnosti tehničkih propisa u okviru poslovne i akademske zajednice. SOLVIT, koji predstavlja mehanizam za neformalno rješavanje problema vezanih uz pogrešnu primjenu prava unutarnjeg tržišta na razini Europske, također utječe na socijalnu sigurnost građana RH koji rade u drugim državama EU u pogledu ostvarivanja prava na socijalne povlastice kao i prava njihovih obitelji. Također, Jedinstvena kontaktna točka za usluge omogućava transparentno informiranje (potencijalnih) poduzetnika o regulatornim i administrativnim uvjetima

pokretanja poslovanja, ulaska na tržište usluga i prekograničnom pružanju usluga na unutarnjem tržištu EU-a.

Tehnološka:

Mehanizmi unutarnjeg tržišta u okviru Sektora za robe i usluge (SOLVIT, IMI, TRIS, Kontaktna točka za proizvode, Jedinstvena kontaktna točka za usluge) su digitalni alati koji se kontinuirano unapređuju, prateći tehnološke promjene na razini EU-a. U okviru razvoja istih, potiče se digitalizacija procedura te elektronička razmjena informacija, što u konačnici potiče poboljšanje efikasnosti institucionalnog okvira za upravljanje unutarnjim tržištem EU-a.

Ekološka:

Mehanizmi unutarnjeg tržišta Sektora za robe i usluge (SOLVIT, IMI, TRIS, Kontaktna točka za proizvode te Jedinstvene kontaktne točke za usluge) potiču digitalnu komunikaciju između nadležnih tijela RH i tijela u EU državama članicama kao i s građanima i poduzetnicima čime se podupire funkcioniranje državne administracije u skladu sa zelenim politikama EU-a.

Pravna:

Uklanjanje prepreka slobodi kretanja roba i slobodi pružanja usluga utječe na pravne prilagodbe u zakonodavnom okviru. Primjerice, sustav SOLVIT utječe dodatno i na pravne prilagodbe s propisima Europske unije u području diskriminacije, slobodnog kretanja ljudi, slobodnog kretanja kapitala te prilagodbe s drugim područjima pokrivenim ugovorima Europske unije (UFEU i UEU), a što kao posljedica utječe na živote građana i poslovanje poduzeća u RH i/ili u EU-u te potiče pravnu sigurnost za nadležna tijela u smislu bolje provedbe prava EU-a.

SWOT analiza:

Snage:

Sektor za robe i usluge ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadataka i pravovremeno rješavanje zadataka.

Nastavljaju se dugogodišnje aktivnosti usmjerene na uklanjanje prepreka slobodi kretanja roba i slobodi pružanja usluga, pogotovo liberalizacija tržišta usluga s već 300 provedenih mjera, sukladno NPOO-u i nacionalnim programima reformi. Nastavlja se i podrška gospodarstvu i građanima kroz alate koje objedinjava Centar unutarnjeg tržišta EU.

Alati unutarnjeg tržišta za robe (Kontaktna točka za proizvode i TRIS) važni su za sve dionike u području tehničkih propisa za proizvode (za proizvođače i nadležna tijela RH) za što se kontinuirano provode aktivnosti u smislu djelovanja tih alata na razini RH i aktivnosti vezanih s podizanjem razine svijesti o pravilima EU-a radi pravilne provedbe zakonodavstva EU-a za proizvode te izrade novih propisa kojima se propisuje sukladnost s uvjetima i standardima EU-a koji se brinu da su proizvodi sigurni za uporabu.

SOLVIT je besplatna usluga koja pomaže građanima ili poduzetnicima u ostvarivanju njihovih prava na unutarnjem tržištu EU vezano uz slobodno kretanje ljudi, usluga, kapitala ili robe. SOLVIT, osim što može pomoći građanima i poduzetnicima, pomaže i nadležnim tijelima u boljoj provedbi prava EU-a.

Slabosti:

Potrebno je nastaviti reformske mjere u području usluga, razvoj korisničkog iskustva putem Jedinственe kontaktne točke za usluge te ojačati komunikaciju s gospodarstvom i građanima o alatima koje objedinjava Centar unutarnjeg tržišta EU.

Učinkovito djelovanje Kontaktne točke za proizvode i Centra TRIS Hrvatska osigurat će bolju provedbu prava unutarnjeg tržišta za robe i usluge informacijskog društva. S tim u vezi potrebno je kontinuirano provoditi podršku nadležnim tijelima za izradu ili provedbu tehnički propisa za proizvode kako bi se izbjegli mogući rizici koji mogu biti posljedica niske razine svijesti o pravilima EU-a za proizvode ili novih politika EU-a vezanih za slobodu kretanja robe.

Učinkovitost Centra SOLVIT Hrvatska osigurava bolju provedbu prava EU-a u raznim područjima (diskriminacija i četiri slobode jedinstvenog tržišta), stoga je potrebno intenzivirati programe podizanja razine svijesti javnopravnih tijela RH o SOLVIT-u.

Prilike:

Dolazeća europska strategija unutarnjeg tržišta otvara veliku priliku za integrirano upravljanje reformama koje su potrebne za ostvarivanje većeg potencijala unutarnjeg tržišta, s dugoročnim učinkom na gospodarski rast zbog plana nastavka uklanjanja prepreka slobodi kretanja roba i slobodi pružanja usluga.

Mehanizmi unutarnjeg tržišta (SOLVIT, IMI, TRIS, Kontaktna točka za proizvode, Jedinственa kontaktna točka za usluge) predstavljaju moderne i digitalne alate koji potiču transformaciju državne uprave, stoga javnopravna tijela koja aktivno koriste iste mehanizme imaju iznimne koristi u smislu institucionalnog unapređenje rada, a posljedično građanima i poduzećima alati u nadležnosti Sektora za robe i usluge olakšavaju administrativne procedure. Suradnja s javnopravnim tijelima radi boljeg funkcioniranja alata unutarnjeg tržišta može se ojačati i kroz razne projekte i programe EU-a namijenjene unutarnjem tržištu te boljoj provedbi prava EU-a u državama članicama.

Prijetnje:

Pojedini slučajevi međuresornih otpora provedbi mjera kojima bi se uklonile prepreke slobodi kretanja roba i slobodi pružanja usluga mogu utjecati na iskorištavanje punog potencijala unutarnjeg tržišta za gospodarstvo i građane.

Važno je održavati kontinuiranu suradnju s uredima pravobranitelja u RH kao i sa nadležnim javnopravnim tijelima za EU zakonodavstvo kako bi se slučajevi mogućeg kršenja EU prava rješavali pozitivno te kako bi nacionalno zakonodavstvo bilo usklađeno s EU načelima poglavito u području roba i usluga, ali i području slobodnog kretanja kapitala i ljudi.

8. UPRAVA ZA POLITIKU JAVNE NABAVE

PESTEL analiza

Politička:

1. **Zakonska reforma** – Planirane izmjene i dopune Zakona o javnoj nabavi doprinijeti će modernizaciji zakonodavnog okvira, kroz digitalizaciju i automatizaciju procesa, čime će se otvoriti prostor za veću transparentnost i učinkovitost sustava.
2. **Koordinacija s Državnom komisijom** – Aktivnosti usmjerene na smanjenje trajanja žalbenih postupaka odražavaju politički prioritet osiguravanja brze, učinkovite i digitalne pravne zaštite u žalbenim postupcima javne nabave.
3. **Nacionalni i europski strateški okviri** – Usmjerenost na ciljeve Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te prilagodba EU standardima osiguravaju usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima.
4. **Međunarodna suradnja** – Sudjelovanje u OECD-ovim inicijativama i razmjeni praksi te ispunjavanje preporuka koje proizlaze iz pristupnog procesa i usklađivanja s najboljim praksama.
5. **Nacionalni strateški okvir** – Izrada strateškog plana za razdoblje 2026.–2030. stvara temelje za dugoročnu stabilnost sustava, osigurava jasan smjer razvoja i postavlja ciljeve.

Ekonomska:

1. **Optimizacija troškova** – Digitalizacija i automatizacija procesa kroz daljnji razvoj sustava EOJN RH smanjuju administrativne troškove te poboljšavaju učinkovitost provedbe postupaka javne nabave.
2. **Razvoj ljudskih resursa** – Edukacija naručitelja o inovativnim rješenjima u javnoj nabavi osigurava dugoročne ekonomske koristi kroz ostvarivanje veće vrijednosti za novac.
3. **Programi izobrazbe i stručnog usavršavanja** – Nastavak izdavanja certifikata i odobravanja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja, te njihov nadzor povećavaju profesionalizaciju dionika uključenih u provedbu postupaka javne nabave, čime se potiče konkurentnost.

Socijalna:

1. **Osnaživanje kapaciteta naručitelja** – Jačanje svijesti dionika o značaju i mogućnostima koje pruža društveno odgovorna javna nabava.
2. **Podrška korisnicima** – Kontinuirano pružanje stručne pomoći i provođenje brzih nadzora omogućuju bolju dostupnost usluga te povećavaju zadovoljstvo dionika u sustavu javne nabave.

Tehnološka:

1. **EOJN RH** – Unapređenje sustava EOJN RH omogućava veću automatizaciju i digitalizaciju procesa, smanjujući administrativno opterećenje naručitelja i ponuditelja.

2. **Unapređenje statistike i analitike** – Plan uključuje praćenje ključnih pokazatelja uspješnosti te integraciju naprednih statističkih alata za izradu godišnjeg statističkog izvješća, što poboljšava transparentnost i donošenje odluka.
3. **Inovativna rješenja** – Edukacije predstavnika naručitelja o nabavi inovativnih rješenja potiču tehnološki napredak i implementaciju novih rješenja koje su rezultat postupaka javne nabave.

Ekološka:

1. **Održivi razvoj** – Nacionalni strateški okvir za razdoblje 2026.–2030. uključivat će elemente zelene javne nabave i održivih politika.
2. **Vidljivost zelene javne nabave** – Poboljšana vidljivost informacija o zelenoj javnoj nabavi bit će osigurana na Portalu javne nabave, uz praćenje šireg obuhvata podataka kroz novo statističko izvješće.

Pravna:

1. **Izrada nacрта zakonskih izmjena** – Izrada nacрта izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi te podzakonskih propisa.
2. **Sudjelovanje u stručnim radnim skupinama** – Aktivno sudjelovanje u radu stručnih skupina Europske komisije, i neformalnih država članica, za procjenu učinaka postojećih direktiva i izradu budućih propisa iz javne nabave.
3. **Upoznavanje dionika sa sektorskim zakonodavstvom** i njegovim utjecajem na postupke javne nabave.

SWOT analiza:

Snage:

1. **Stručna pomoć** – Uprava pruža stalnu podršku naručiteljima putem odgovora na upite i izrade pisanih mišljenja, što povećava povjerenje dionika u sustav.
2. **Edukacije za predstavnike naručitelja** – Osposobljavanje 75 % predstavnika naručitelja kroz 15 dvodnevni edukacija doprinosi jačanju kapaciteta naručitelja unutar sustava javne nabave za nabavu inovativnih rješenja.
3. **Međunarodna suradnja** – Sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima, kao i na EU razini, te pristup OECD-u omogućuju Hrvatskoj usklađivanje s dobrim praksama u području javne nabave.
4. **Programi izobrazbe i stručnog usavršavanja** – Nastavak izdavanja certifikata i odobravanja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja, te njihov nadzor povećavaju profesionalizaciju dionika uključenih u provedbu postupaka javne nabave i kvalitetu provedbe programa, čime se potiče jačanje kapaciteta.

Slabosti:

1. **Ovisnost o zakonodavnim izmjenama** – Izrada i donošenje Izmjena i dopuna ZJN 2016. i njegovih podzakonskih propisa može biti izazovno i vremenski zahtjevno, ali njihovo kašnjenje i ne donošenje imalo bi niz negativnih učinaka za sam sustav.

2. **Statistički pokazatelji** – Novi EOJN RH omogućio je unapređenje statističkog izvješća, stoga se planira uključivanje novih ključnih pokazatelja uspješnosti sustava koji će omogućiti bolje praćenje sustava javne nabave i donošenje odluka temeljenih na kvalitetnijim podacima.
3. **Povećanje nadzora** – Iako novi sustav EOJN RH sprječava pogreške naručitelja, potrebno je povećati broj brzih preventivnih nadzora u 2025. godini s ciljem ukazivanja naručiteljima na potencijalne pogreške dok su još popravljive.

Prilike:

1. **Digitalizacija i automatizacija** – Daljnje usklađivanje zakonodavnog okvira s mogućnostima novog EOJN-a omogućit će veću učinkovitost i smanjenje birokracije, što može ubrzati cijeli proces javne nabave.
2. **Unapređenje međunarodne suradnje** – Aktivnosti u okviru OECD-a i drugih međunarodnih organizacija omogućuju Hrvatskoj da uči i implementira najbolje prakse iz drugih zemalja.
3. **Razvoj strateške javne nabave** – Izrada Nacionalnog strateškog okvira za razdoblje 2026.–2030. može postaviti temelje za dugoročni razvoj sustava javne nabave te pokazati jasan smjer dionika o ciljevima i smjeru razvoja javne nabave u RH.
4. **Poticanje inovacija u javnoj nabavi** – Osposobljavanje predstavnika naručitelja za provedbu postupaka inovativnih rješenja, što će omogućiti napredak u modernizaciji i uvođenju novih tehnologija.

Prijetnje:

1. **Praćenje implementacije sektorskog zakonodavstva** – Praćenje implementacije sektorskog zakonodavstva u nacionalni sustav i njegova primjena među naručiteljima, kako bi postupci naručitelja bili usklađeni i s sektorskim dosjeima, u situacijama kada su iste dužni primijeniti u konkretnom postupku javne nabave.
2. **Kadrovski kapaciteti** – Administrativno opterećenje djelatnika zbog povećanog obima poslova.
3. **Poticanje naručitelja na provedbu strateške javne nabave** – Potrebno je provoditi aktivnosti poticanja naručitelje na korištenje javne nabave u strateške svrhe kako bi kroz postupke javne nabave uistinu dobivali najveću vrijednost za novac koja doprinosi održivosti i inovativnosti te strateškim ciljevima. Međutim, konačna odluka o provedbi strateške javne nabave je na samim naručiteljima.

9. UPRAVA ZA PROGRAME I PROJEKTE EU, EUROPSKE I MEĐUNARODNE POSLOVE

9a Sektor za pripremu, praćenje i financijsko upravljanje programima u gospodarstvu

9b Sektor za dodjelu potpora i provedbu projekata u gospodarstvu

9c Služba za podršku provedbi delegiranih funkcija

PESTEL analiza:

Politička:

Politika Europske unije, budućnost kohezijske politike nakon 2027. godine – financijska alokacija koja će nam biti dodijeljena neće biti dostatna za financiranje programa i projekata namijenjenih razvoju poduzetništva

Radno zakonodavstvo – dugotrajan i nefleksibilan postupak zapošljavanja, izjednačavanje plaća službenika koji rade na poslovima EU te nepostojanje alata za privlačenje stručnog kadra za obavljanje poslova u nadležnosti PT1

Ekonomska:

Ekonomska situacija u državi – ekonomska kriza, inflacija, zastoje i pad gospodarske djelatnosti utječu na zainteresiranost, odnosno spremnost privatnog sektora za novim investicijama, a time i za korištenjem EU fondova kao izvora financiranja razvojnih projekata

Socijalna:

Stavovi korisnika – negativna percepcija potencijalnih korisnika za korištenjem EU fondova zbog složenih procedura, dugotrajnosti postupka i sl.

Tehnološka:

Informacijska tehnologija, automatizacija – komunikacijski kanali i razina informatizacije nisu u skladu s potrebama i navikama korisnika

Ekološka:

Okolišne politike pretočene u primjenu horizontalnih načela kod korištenja EU fondova – pritisak EU i nevladinih udruga na primjenu svih načela u pozivima na dodjelu bespovratnih sredstava

Pravna:

Izmjene europske i nacionalne pravne regulative; Izmjene zakonske regulative koje ne idu u smjeru pojednostavljenja procedura za korištenje fondova EU

SWOT analiza:

Snage:

- Jasno definirana uloga Posredničkog tijela razine 1 u Sustavu upravljanja i kontrole za provedbu PKK 2021. – 2027. (SUK)
- Funkcionalna organizacijska struktura

- Stručan i visoko motiviran kadar
- Dugogodišnje iskustvo u programiranju i provedbi programa i projekata namijenjenih razvoju poduzetništva
- Uspješno provedeno više od 8000 projekata i isplaćeno potpora
- Otvorenost u komunikaciji

Širenje iskustva i znanja, interno i eksterno

Slabosti:

- Nedovoljno mogućnosti za stručna usavršavanja
- Nedovoljni administrativni kapaciteti obzirom na opseg posla i definirane rokove
- Nedovoljno jasno definirana primjena sustava ocjenjivanja
- Nerazvijen sustav nagrađivanja
- Neadekvatni tehnički i radni uvjeti, prostor za arhiviranje

Nedovoljna fleksibilnost u organizaciji poslova na razini Ministarstva

Prilike:

- Sinergijski potencijal tijela SUK-a
- Značajna financijska alokacija iz EU izvora dostupna za rast i razvoj hrvatskog gospodarstva

Iznimna zainteresiranost privatnog sektora za korištenjem EU fondova kao izvora financiranja razvojnih projekata

Prijetnje:

- Odljev kvalitetnih i kvalificiranih kadrova
- Nedovoljna zainteresiranost za rad u državnoj službi
- Učestale izmjene okvira i pravila za korištenje fondova EU

Izmjene zakonske regulative koje ne idu u smjeru pojednostavljenja

9d Služba za EU politike teritorijalne suradnje i makroregionalnog razvoja

PESTEL analiza:

Politička:

Služba za EU politike teritorijalne suradnje i makroregionalnog razvoja zajedno s njemačkim Ministarstvom gospodarstva, rada i turizma Baden-Wuerttemberg, kontinuirano od 2011. godine koordinira Prioritetno područje 8 (PP8) „Podrška jačanju konkurentnosti gospodarstva (MSP-ova)” Strategije EU za dunavsku regiju s ciljem poticanja i jačanja konkurentnosti gospodarstva u dunavskoj regiji. Predsjedanje EUSDR-om od 1. siječnja 2025. preuzima Bosna i Hercegovina. U suradnji s navedenim Ministarstvom, odnosno Vodećim Partnerom, provodi se projekt za Prioritetno područje 8 (PP8) „Podrška jačanju konkurentnosti gospodarstva (MSP-ova)”, Strategije EU za dunavsku regiju za razdoblje 2023.-2028. u okviru EU INTERREG programa transnacionalne suradnje dunavske regije 2021.-2027., temeljem odobrenog projektnog prijedloga i Partnerskog sporazuma.

U EU Strategiji za jadransko jonsku regiju (EUSAIR), Služba, u suradnji s Upravom ribarstva Ministarstva poljoprivrede aktivno sudjeluje u I. Tematskoj upravljačkoj skupini Plavi rast/Plavo održivo gospodarstvo, koji doprinosi ostvarivanju prioriteta i ciljeva Plavog gospodarstva, s ciljem zajedničkog odgovora na gospodarske i geopolitičke izazove. RH je predsjedala Strategijom do lipnja 2024. godine, te je navedeno dodatna politička vrijednost za predstavljanje tematskih aktivnosti Strategije prema dionicima i široj javnosti. Jedan od prioriteta hrvatskog predsjedanja bilo je postizanje učinkovitije ravnoteže između plavih i zeleni komponenti Strategije. Jednogodišnje predsjedanje od lipnja 2024. je preuzela Grčka.

Služba sudjeluje u INTERREG IPA Programu prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija, Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021.-2027. i INTERREG VI-A Programu prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska 2021.-2027. u članstvu Odbora za praćenje, praćenju Poziva na dostavu projektnih prijedloga, provedbe odabranih projekata i postizanju specifičnih ciljeva iz nadležnosti. S obzirom na navedene aktivnosti, politička stabilnost od velike je važnosti za provedbu ovih inicijativa.

Ekonomska:

U budućem razdoblju jačat će se zajedničke aktivnosti s drugim prioritetnim područjima, aktivnije povezivanje djelovanja Upravljačke strukture EUSDR i prioritetnih područja, potpora harmoniziranju nacionalnih politika i okvira za poslovanje gospodarskih subjekata.

Važan dio aktivnosti u okviru obje Strategije odnosi se na proces „embeddinga“ odnosno jačeg integriranja makroregionalnih prioriteta u specifične ciljeve EU programa u programskom razdoblju 2021.-2027., čime će se postići jača regionalna i transnacionalna suradnja između nacionalnih i dionika iz država članica Strategija.

Pružanje potpore provedbi 9 manjih projekata u okviru Seed Money Facility (MSF) poziva iz Interreg Programa za dunavsku regiju, kao jedan od izravnih shema financijske potpore koju DRP nudi za potporu Strategiji u postizanju svojih ciljeva.

Socijalna:

Dunavska regija suočava se s nizom transformacijskih ekonomskih i socijalnih promjena. Kroz jačanje konkurentnosti MSP-ova, međuresornu i međuinstitucionalnu suradnju, koordiniranje PP8 nastavlja potporu optimizaciji poslovnih procesa, novim modelima unaprjeđenja poslovanja, smanjenju visokih troškova proizvodnje, ulaganju u obrazovanje, osposobljavanje, jačanje stručnih kvalifikacija i vještina, uz učinkovitu upotrebu resursa.

U okviru obje Strategije djeluje Vijeće mladih kao neovisno savjetodavno tijelo s članovima iz svih država članica Strategije i ulaže aktivne napore za promicanje socio-ekonomskog razvoja u regiji. Kao neovisno savjetodavno tijelo, u okviru Mreže mladih dunavske regije, njegova je misija pridonijeti novim perspektivama u radu dionika strategija. Vijeće nastavlja surađivati s Upravljačkim strukturama Strategija, Prioritetnim područjima, Tematskim upravljačkim skupinama, vijećima mladih iz drugih EU makroregionalnih strategija i organizacijama u dunavskoj i jadransko-jonskoj regiji.

Tehnološka:

Poslovi koordiniranja PP8 uključuju umrežavanje dionika u ključnim područjima gospodarske konkurentnosti, kroz formirane radne skupine koje podupiru ulaganje u inovacije i transfer tehnologije, klastere, razvoj kružnog i biogospodarstva, jačanje lanaca vrijednosti, razvoj digitalizacije i industrije 4.0./5.0, umjetne inteligencije i doprinose interdisciplinarnom pristupu u okviru 'quadriple helix' i između prioritetnih područja EUSDR.

Nastavlja se prepoznavanje potreba unaprjeđenja zastarjelih modela poslovanja kako bi se tvrtke pripremile za dekarbonizaciju, transformaciju 'digital twins', tehnološku tranziciju i ostale otvorene je za širok raspon mogućnosti internacionalizacije, suradnje i sinergije s potencijalnim stvaranjem zajedničkih inovativnih rješenja.

Služba provodi aktivnosti kojima se podupire transformativni učinak digitalnih tehnologija i primjena umjetne inteligencije u prevladavanju tradicionalnih prepreka u poslovnim modelima, usavršavanje i praćenje tehnoloških trendova i sprečavanje odljeva mozgova iz manje razvijenih područja dunavske regije.

Ekološka:

U okviru potpore povećanju konkurentnosti i održivosti gospodarstva uzima se u obzir klimatska neutralnost, održiva opskrba sirovinama, jačanje lanaca vrijednosti i resursno učinkovita transformacija poslovnih modela, razvoj kružnog i biogospodarstva, osnaživanje produljenja životnog ciklusa proizvoda (posebno u području visokog potencijala kružnog upravljanja plastikom, tekstilom, otpadom, drvnoprerađivačke sirovine, biomasa, poljoprivreda, prehrambeni proizvodi, elektronika i ICT, baterije i vozila, održivo i niskougljično upravljanje resursima).

Nastavlja se intenziviranje suradnje fokusirajući se na načela biogospodarstva i kružnog gospodarstva, kružnosti u proizvodnim procesima, mobiliziranje dionika u razvoju i provedbi održivih kružnih i biotemeljenih rješenja i inovacija, podupirati pilot aktivnosti za primjenu kružnog i biogospodarstva u ruralnim područjima i urbanim područjima u skladu sa strateškim aktima, sektorskim Strategijama i Akcijskim planovima RH i EU, kako bi se industrijskim sektorima pružila potpora u nastojanjima da do 2050. ostvare cilj EU nulte stope onečišćenja.

Pravna:

Usvajanje revidirane Strategije EU za jadransko-jonsku regiju (EUSAIR) i Akcijskog plana od strane Europske komisije i EU institucija se očekuje početkom 2025. godine.

SWOT analiza:

Snage:

Služba za EU politike teritorijalne suradnje i makroregionalnog razvoja sudjeluje u radu tijela zaduženih za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u programima ETS te makroregionalnim strategijama; podržava provedbu europskih makroregionalnih strategija (EUSDR i EUSAIR). Zajedno s njemačkim Ministarstvom gospodarstva, rada i turizma Baden-Wuerttemberga, kontinuirano od 2011. godine koordinira Prioritetno područje 8 (PP8) „Podrška jačanju konkurentnosti gospodarstva (MSP-ova)” Strategije EU za dunavsku regiju, ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadataka i vidljivost projekata i aktivnosti iz djelokruga službe.

Uključivanjem hrvatskih subjekata u malom i srednjem gospodarstvu, u programe i projekte europske teritorijalne suradnje i makroregionalnog razvoja doprinosi se jačanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na europskoj i globalnoj razini i podupiranju procesa integracije država nečlanica EU.

Aktivnosti obuhvaćaju umrežavanje dionika u ključnim područjima gospodarske konkurentnosti, kroz rad koordinatora i dionika radnih skupina PP8 za inovacije i transfer tehnologije, klastere i regionalni razvoj, digitalizaciju, umjetnu inteligenciju, žensko poduzetništvo i kružno/biogospodarstvo, podupirući kvalitetnu pripremu i provedbu projekata u programima Europske teritorijalne suradnje (ETS) koji uključuju prekograničnu, transnacionalnu i međuregionalnu suradnju.

Slabosti:

Uz povećanje opsega poslova, potrebno je kontinuirano ulagati u povećanje ljudskih kapaciteta, kako bi se osiguralo i održalo odgovarajuće kvalitetno i pravovremeno obavljanje svih stručnih poslova iz djelokruga i smanjila fluktuacija djelatnika. Za odgovarajuću primjenu zakonodavnih inicijativa, pravnih akata, potporu napretku MSP-ova i provedbu projekata, nužno je osigurati jačanje administrativnih kapaciteta službe, za sudjelovanje u tijelima EUSDR i EUSAIR i u Odborima za praćenje programa prekogranične suradnje.

Prilike:

1. Podržati ključnu zelenu i digitalnu transformaciju temeljenu na regionalnoj, transnacionalnoj i prekograničnoj suradnji u dunavskoj regiji između svih uključenih dionika makroregionalnih strategija i EU programa kako bi se osiguralo da MSP-ovi i ostali dionici ostanu konkurentni i spremni za buduće izazove i doprinijelo poslovnoj klimi koja omogućuje rast i inovacije.

2. Nastaviti doprinos transnacionalnom i prekograničnom dijalogu, usklađenosti nacionalnih i EU sektorskih politika, razmjeni najboljih praksi (transfer znanja i tehnologije), osnaživanju perspektive poslovnih modela po načelima kružnog i bio gospodarstva kao, jačanju potencijala digitalizacije i umjetne inteligencije, kvalitetnih i tržišno primjenjivih tehnoloških rješenja.

3. Zadržati doprinos ciljevima europske teritorijalne suradnje kao jednog od strateških instrumenata suradnje i izgradnje napretka i otpornosti u dunavskoj i jadransko-jonskoj regiji
4. Proširiti mogućnosti izvora financiranja projekata od posebnog interesa za dionike EUSDR (osim Interreg programa), u svrhu većeg ostvarenja prioriteta makroregionalnih strategija i daljnjih mogućnosti multisektorske suradnje, aktivnosti i daljnjih zajedničkih smjernica u pripremi Kohezijske politike EU post-2027.

Prijetnje:

Geopolitički odnosi i vanjski utjecaji, nastavak ratnih zbivanja u Ukrajini, eskalacija napetosti sukoba na Bliskom istoku, regionalna nestabilnost, disrupcija lanaca vrijednosti, klimatske promjene, rast cijena energenata, mogu bitno utjecati na provedbu i ostvarenje ciljeva makroregionalnih strategija.

Upravljačke strukture strategija trebaju preuzeti aktivnu ulogu u suočavanju s geopolitičkim prijetnjama, jačanju solidarnosti unutar Europske unije kako bi se učinkovito odgovorilo na krize i smanjio utjecaj na konkurentnost gospodarstva.

9e Služba za europske poslove

PESTEL analiza:

Politička:

Političko okruženje pogodno je za rad Službe za europske poslove s obzirom na aktivnu suradnju Vlade RH s institucijama Europske unije te uključenost i sudjelovanje u kreiranju europskih politika. U Strateški program čelnika Europske unije za razdoblje od 2024. do 2029. godine uključeni su prioriteti koji odražavaju hrvatske nacionalne interese: jačanje konkurentnosti EU-a, iskorištavanje prednosti zelene, digitalne i energetske tranzicije.

Ekonomska:

Zimska i proljetna gospodarska prognoza Europske komisije za 2025. utjecat će na rad i broj inicijativa Europske komisije a time i na radnu opterećenost Službe za europske poslove.

Socijalna:

Socijalno okruženje predstavlja potencijalni blagi rizik s obzirom na nedostatne kapacitete za praćenje politika EU-a i zakonodavstva od strane uprava Ministarstva gospodarstva s kojima Služba za europske poslove komunicira.

Tehnološka:

Rad u Službi za europske poslove zahtijeva poznavanje i rad u bazi IKOS - EU poslovi, bazi MVEP-a i bazi THEMIS Europske komisije. Predmetne baze kontinuirano se nadograđuju no nije dostupna edukacija za rad u istima što predstavlja potencijalni rizik i moguće propuste u radu Službe.

Ekološka:

Služba za europske poslove u svom radu ne utječe na okoliš. Potiče se elektronička komunikacija bez ispisa dokumenata.

Pravna:

Potencijalni rizik za rad Službe za europske poslove predstavlja neusvajanje zakonodavnih i podzakonskih mjera iz Programa Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu u nadležnosti Ministarstva gospodarstva sukladno planiranim rokovima te pokretanje postupka povrede prava od strane Europske komisije.

SWOT analiza:

Snage:

Služba za europske poslove ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito i pravovremeno obavljanje zadataka. Služba aktivno sudjeluje u kreiranju europskih politika i poštivanju europskog prava te ostvaruje doprinos Republike Hrvatske kao članice Europske unije u radu europskih institucija te u kreiranju politika i praćenja provedbe europskog zakonodavstva.

U sklopu Službe obavljaju se i poslovi pismenog prevođenja kojeg obavlja jedna službena prevoditeljica čime se smanjuje potreba za angažiranjem vanjskih prevoditelja.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano unapređivati poznavanje procedura EU-a i osigurati dostatne ljudske kapacitete i poboljšavati timsku komunikaciju među resorima.

Prilike:

Kroz rad Službe potrebno je osnaživati aktivnosti predstavnika Republike Hrvatske u kreiranju zajedničkih politika EU-a te omogućiti dostatne ljudske resurse i unaprijediti procedure dostave stajališta. Isto tako, potrebno je kontinuirano osposobljavanje ljudskih kapaciteta za poznavanje procedura i politika EU-a te za rad pod pritiskom rokova i kontinuirane dinamike.

Prijetnje:

Zbog nedostatnih ljudskih resursa događa se da Republika Hrvatska nema predstavnike iz pojedinih uprava Ministarstva iz čije nadležnosti su teme rasprave na sastancima u institucijama EU-a, što rezultira nemogućnošću praćenja i sudjelovanja u kreiranju politika, procesima i aktivnostima na razini EU-a, i posljedično izostanku zastupanja nacionalnih interesa. Dodatno, često se radi o sastancima za koje su datumi i dnevni red poznati tek nekoliko dana prije održavanja, što dodatno otežava kvalitetnu pripremu i postupak odobrenja službenih putovanja.

Prisutne su i stalne izmjene rokova i neusklađenost s planom zakonodavnih aktivnosti čime se povećavaju rizici od pokretanja postupka povrede prava EU-a.

9f Služba za međunarodne poslove – mjera 68.

PESTEL analiza:

Politička:

Služba za međunarodne poslove djeluje u stabilnom političkom okruženju Republike Hrvatske, što osigurava kontinuitet u radu.

Međunarodna suradnja pod utjecajem je globalnih i regionalnih političkih trendova, uključujući geopolitičke promjene, sukobe i nove saveze.

Aktivno sudjelovanje u bilateralnim i multilateralnim odnosima te u međunarodnim organizacijama poput OECD-a ključno je za ostvarenje strateških gospodarskih ciljeva.

Ekonomska:

Globalni ekonomski trendovi, uključujući inflaciju, nestabilnost tržišta i rastuću konkurenciju, snažno utječu na hrvatsko gospodarstvo, a time i na međunarodne aktivnosti Ministarstva.

Radom Službe za međunarodne poslove i održavanjem sastanaka otvaraju se mogućnosti za jačanje regionalne gospodarske suradnje, privlačenje stranih ulaganja i razvoj trgovinskih odnosa s globalnim partnerima.

Služba djeluje kao most između hrvatskih gospodarskih interesa i međunarodnog tržišta.

Socijalna:

Međunarodna suradnja zahtijeva razumijevanje razlika u kulturama i poslovnim praksama. Služba treba osigurati edukaciju kadra kako bi mogli učinkovito komunicirati i surađivati s partnerima iz različitih kultura.

Potreba za usklađivanjem s međunarodnim standardima i normama postaje sve izraženija, što zahtijeva kontinuirano praćenje globalnih trendova i prilagodbu.

Promicanje hrvatske gospodarske i kulturne baštine na globalnoj razini doprinosi stvaranju pozitivne slike o Hrvatskoj.

Tehnološka:

Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (Narodne novine, broj 126/2021)) uređuje način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode i postupke ocjenjivanja sukladnosti te donošenje propisa koje donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave, na temelju ovoga Zakona, za pojedine proizvode, odnosno skupine proizvoda. Temeljem ovog Zakona Ministar donosi propise iz područja tehničkog zakonodavstva.

Pravna:

Zakonodavni okvir Republike Hrvatske i Europske unije osigurava temelj za međunarodne aktivnosti. Međutim, stalne promjene u međunarodnim regulativama zahtijevaju budnost i pravovremenu prilagodbu. Usklađivanje s međunarodnim pravnim standardima ključno je za održavanje povjerenja stranih partnera i uspješnu provedbu projekata.

Služba prati promjene u međunarodnim pravnim regulativama kako bi osigurala usklađenost i zaštitu interesa hrvatskog gospodarstva.

Ekološka:

Povećana pažnja na održivi razvoj i zelene politike značajno utječe na međunarodne aktivnosti Ministarstva. Klimatske promjene i zahtjevi za održivim rješenjima postaju neizostavan dio planiranja. Služba ima priliku sudjelovati u projektima usmjerenima na održivost, ali je također potrebno prilagoditi strategije prema novim ekološkim standardima.

U okviru pristupnog procesa Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u tekstu: OECD), Odbor za okolišnu politiku (EPOC) jedno je od 25 odbora koje provodi tehnički pregled usklađenosti hrvatskog zakonodavstva, politika i praksi s OECD-ovim pravnim instrumentima i ključnim načelima pristupanja. Sukladno Akcijskom planu (Croatia Action Plan for Environmental Protection and Waste Management, CLASS: 912-03/23-07/5, REG.NO.: 517-11-8-23-1, on 24th April, 2023) Republika Hrvatska se obvezala provesti konkretne mjere za usklađivanje do kraja 2024. godine i osnovati Nacionalno vijeće za kružno gospodarstvo radi promicanja kružnog gospodarstva i koje će osigurati izradu strateškog akta za kružno gospodarstvo i akcijski plan za Republiku Hrvatsku.

SWOT analiza:

Snage:

Služba za međunarodne poslove raspolaže značajnim iskustvom u međunarodnim pregovorima, što joj omogućava učinkovito djelovanje u složenim situacijama, poglavito u odnosima sa strateškim partnerima.

Razvijena mreža kontakata s ključnim partnerima na globalnoj razini omogućuje bržu i učinkovitiju realizaciju strateških ciljeva. Osim toga, Služba se ističe sposobnošću prilagodbe različitim međunarodnim kontekstima.

Dobri diplomatski i međunarodni kontakti (prvenstveno bilateralni, regionalni i multilateralni) sa značajnim strateškim partnerima u značajnom broju utječu na poboljšanje gospodarske situacije odnosno na povećanje investicijske klime i jače trgovinske veze s određenim partnerima, u područjima od nacionalnog interesa.

Slabosti:

Unatoč iskustvu, postoji nedostatak specijaliziranog kadra za određene geopolitičke regije i sektore, što može ograničiti učinkovitost. Isto tako, nedovoljan broj ljudi u Službi doprinosi manjoj profesionalizaciji i neučinkovitosti priprema materijala za rukovodeće djelatnike Ministarstva.

Velik broj zahtjeva za pripremu materijala za sastanke dužnosnike Ministarstva (ministra, državnih tajnika i ravnatelja), ali i ostalih TDU (Ministarstava, Vlade i ostalih) značajno utječe na kvalitetu pripremljenih materijala i vrijeme potrebno za pripremu istih.

Doprinosi uprava nadležnih za pojedine segmente gospodarstva nedovoljno prepoznaju strateški interes u suradnji s bilateralnim partnerima što doprinosi ne prepoznavanju odnosno nedovoljno jasnom definiranju nacionalnih prioriteta u tim segmentima.

Ovisnost o političkim odlukama i promjenama često usporava donošenje odluka. Nepoznavanje diplomatskih standarda i ne uvažavanje preporuka Službe može negativno utjecati na diplomatske odnose s pojedinim strateškim partnerima.

Također, složeni administrativni procesi mogu usporiti provođenje međunarodnih projekata.

Ustroj Službe unutar Uprave za programe i projekte EU, europske i međunarodne poslove otežava razmjenu informacija unutar Ministarstva.

Prilike:

Postoje značajne mogućnosti za proširenje međunarodne suradnje s partnerima izvan Europe, poput Sjedinjenih Američkih Država, Azije, Afrike i Latinske Amerike.

Razvijanje gospodarskih odnosa s brzorastućim tržištima i sudjelovanje u međunarodnim inicijativama, poput onih usmjerenih na inovacije i održivi razvoj, može dodatno unaprijediti položaj Hrvatske u globalnom gospodarstvu. Sudjelovanje u multilateralnim organizacijama i inicijativama otvara mogućnost za promicanje nacionalnih interesa.

Jasnije definiranje strateških prioriteta od nadležnih uprava mogu doprinijeti boljim i proaktivnijim upravljanjem odnosima sa strateškim partnerima ministarstva.

Prijetnje:

Globalna ekonomska nestabilnost, protekcionizam i povećanje konkurencije na međunarodnom tržištu predstavljaju značajne izazove. Geopolitički sukobi i promjene u međunarodnim trgovinskim regulativama mogu otežati provođenje postojećih strategija.

9f Služba za međunarodne poslove – mjera 69. - OECD

PESTEL analiza:

Politička:

Služba djeluje u politički stabilnom okruženju Republike Hrvatske, što osigurava kontinuitet u provedbi aktivnosti vezanih uz OECD. Pristupanje OECD-u prepoznato je kao strateški cilj Republike Hrvatske, što Službi daje jasnu političku podršku u ostvarivanju zadanih ciljeva.

Međutim, globalna politička dinamika, uključujući geopolitičke sukobe i promjene u međunarodnim savezima, može utjecati na tempo i prioritete u pregovaračkom procesu.

Aktivna suradnja s članicama OECD-a i ključnim međunarodnim partnerima od presudne je važnosti za postizanje uspjeha.

Ekonomska:

Pristupanje OECD-u donosi značajne ekonomske koristi, uključujući mogućnost implementacije najboljih međunarodnih praksi u ekonomskoj politici i privlačenje stranih ulaganja.

Istodobno, prilagodba zahtjevima OECD-a podrazumijeva ulaganja u promjene zakonodavstva i provedbu preporuka, što može predstavljati izazov u smislu proračunskih kapaciteta. Globalni

ekonomski trendovi, poput inflacije i nesigurnosti na tržištima, dodatno naglašavaju potrebu za strateškim upravljanjem ovim procesom..

Socijalna:

Pristupanje OECD-u promiče integraciju Hrvatske u zajednicu zemalja koje dijele visoke standarde upravljanja i društvenog razvoja.

Služba ima ključnu ulogu u osiguravanju da proces pristupanja odražava vrijednosti i specifičnosti hrvatskog društva. Također, potrebna je kontinuirana edukacija stručnog kadra kako bi se osigurala učinkovita komunikacija i suradnja s međunarodnim partnerima.

Promocija Hrvatske kroz sudjelovanje u OECD inicijativama dodatno jača njezin međunarodni ugled.

Tehnološka:

Tehnološki razvoj i digitalizacija donose prilike za modernizaciju procesa unutar Službe, osobito u pogledu koordinacije aktivnosti s OECD-om i resornim institucijama. Uvođenje naprednih alata za praćenje globalnih trendova i upravljanje projektima omogućuje veću učinkovitost i preciznost. Uz to, OECD-ove smjernice često potiču inovacije u tehnološkom sektoru, što Hrvatskoj otvara mogućnosti za usvajanje novih praksi i unapređenje vlastitih kapaciteta.

Pravna:

Pristupanje OECD-u podrazumijeva usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s međunarodnim pravnim standardima.

Služba mora osigurati pravovremenu i koordiniranu pripremu zakonodavnih promjena koje će zadovoljiti zahtjeve tehničkih pregleda.

Pravne prilagodbe, osobito u sektorima gospodarstva, trgovine i javne uprave, ključne su za uspješan završetak procesa pristupanja.

Ekološka:

OECD postavlja visoke standarde u području održivog razvoja i zaštite okoliša, što zahtijeva dodatne napore u prilagodbi hrvatskih politika tim standardima. Služba može koristiti ovu priliku za promociju hrvatskih inicijativa u području zelene ekonomije i obnovljivih izvora energije, čime će dodatno ojačati međunarodni ugled zemlje.

Istovremeno, ispunjavanje ekoloških zahtjeva može predstavljati izazov zbog potrebnih resursa i kompleksnosti prilagodbe.

U okviru pristupnog procesa Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u tekstu: OECD), Odbor za okolišnu politiku (EPOC) jedno je od 25 odbora koje provodi tehnički pregled usklađenosti hrvatskog zakonodavstva, politika i praksi s OECD-ovim pravnim instrumentima i ključnim načelima pristupanja. Sukladno Akcijskom planu (Croatia Action Plan for Environmental Protection and Waste Management, CLASS: 912-03/23-07/5, REG.NO.: 517-11-8-23-1, on 24th April, 2023) Republika Hrvatska se obvezala provesti konkretne mjere za usklađivanje do kraja 2024. godine i osnovati Nacionalno vijeće za kružno

gospodarstvo radi promicanja kružnog gospodarstva i koje će osigurati izradu strateškog akta za kružno gospodarstvo i akcijski plan za Republiku Hrvatsku.

SWOT analiza:

Snage:

Služba za međunarodne poslove ima jasno definiranu ulogu kao središnja koordinacijska jedinica za aktivnosti Ministarstva vezane uz OECD, što omogućuje strukturiran i fokusiran pristup radu.

Postoji dobro uspostavljena mreža suradnje s tijelima državne uprave i međunarodnim institucijama, uključujući OECD-ovu koordinacijsku jedinicu u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Francuskoj.

Dodatno, Služba raspolaže stručnim osobljem koje ima iskustvo u tehničkim pregledima i međunarodnoj koordinaciji.

Slabosti:

Ograničeni ljudski resursi i potreba za dodatnim specijaliziranim kadrom mogu usporiti provedbu tehničkih pregleda i pripremu zakonodavnih prilagodbi.

Nedostatak naprednih digitalnih alata otežava učinkovito praćenje velikog broja zahtjeva i aktivnosti vezanih uz OECD.

Potencijalna preklapanja nadležnosti među različitim institucijama mogu usporiti donošenje odluka i provedbu aktivnosti.

Ustroj Službe unutar Uprave za programe i projekte EU, europske i međunarodne poslove otežava razmjenu informacija unutar Ministarstva.

Prilike:

Pristupanje OECD-u omogućuje Hrvatskoj pristup najboljim praksama u upravljanju i gospodarskom razvoju te jačanje međunarodnog ugleda.

Sudjelovanje u radnim tijelima i tehničkim pregledima pruža priliku za unaprjeđenje domaćih politika i otvaranje novih mogućnosti za međunarodnu suradnju.

Također, OECD-ove smjernice i inicijative omogućuju Hrvatskoj aktivno sudjelovanje u globalnim projektima održivog razvoja i tehnoloških inovacija.

Prijetnje:

Globalna politička i ekonomska nestabilnost može utjecati na dinamiku i prioritete OECD-a, što potencijalno otežava proces pristupanja.

Nedostatna koordinacija među resornim institucijama ili kašnjenje u ispunjavanju zahtjeva tehničkih pregleda može negativno utjecati na ishod procesa.

Dodatno, povećani zahtjevi za usklađivanjem s ekološkim i tehnološkim standardima mogu izazvati pritiske na resurse i kapacitete.

10. RAVNATELJSTVO ZA ROBNE ZALIHE

PESTEL analiza:

Politička:

Ravnateljstvo za robne zalihe nadležno je za provedbu Zakona o strateškim robnim zalihama („Narodne novine“, broj 141/22) te Odluka Vlade Republike Hrvatske iz svog djelokruga. Primarno obavlja upravne, stručne i gospodarske poslove u vezi sa stvaranjem, financiranjem, uporabom i korištenjem i obnavljanjem strateških robnih zaliha i osiguranjem skladišnog prostora za njihov smještaj i čuvanje. Provedbene aktivnosti Ravnateljstva za robne zalihe značajno su usmjerene na popunjavanje strateških robnih zaliha sukladno Bilanci strateških robnih zaliha koju donosi Vlada Republike Hrvatske. Interveniranje robama strateških robnih zaliha u zakonom određenim slučajevima pridonosi učinkovitijem djelovanju sustava zaštite i spašavanja i održivosti gospodarstva u teškim uvjetima.

Ekonomska:

Ravnateljstvo za robne zalihe u svom proračunu na vrijeme će zatražiti od Vlade Republike Hrvatske sredstva za nabavu potrebnih količina osnovnih poljoprivredno-prehrambenih, neprehrambenih proizvoda i opreme, lijekova, sanitetskog, potrošnog i medicinskog materijala nužno potrebnih za život i zbrinjavanje stanovništva u skladu s Bilancom strateških robnih zaliha.

Socijalna:

Strateške robne zalihe značajne su s aspekta, socijalne, društvene i humanitarne uloge svake zemlje koja dolazi do izražaja u izvanrednim situacijama. U doba ratnog stanja, neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske, izvanrednim okolnostima kao što su npr. požari, poplave, potresi i sl. javlja se potreba za stvaranjem strateških robnih zaliha čime se pridonosi obrambenom djelovanju, učinkovitijem djelovanju sustava zaštite i spašavanja i održivosti gospodarstva u uvjetima ugroze. Stalno dostupne robne zalihe osiguravaju nesmetano i pravovremeno interveniranje, odnosno, otklanjanje težih posljedica djelovanja izvanrednih događaja koji ugrožavaju imovinu, okoliš i zdravlje stanovništva, osiguranjem osnovne opskrbe potrebnim proizvodima i sredstvima zaštite shodno obilježjima ugroza. Stalno dostupne robne zalihe ujedno isključuju ovisnost o tržištu, sektoru proizvodnje, uvozu i međunarodnoj pomoći. Stoga je stvaranje, održavanje i teritorijalni razmještaj strateških robnih zaliha Republici Hrvatskoj od strategijske važnosti.

Tehnološka:

Bilanca strateških robnih zaliha popunjava se kontinuirano vrstama i količinama roba koje čine strateške robne zalihe, obzirom na potencijalne opasnosti posljedica djelovanja tehničko-tehnoloških katastrofa.

Ekološka:

Bilanca strateških robnih zaliha popunjava se kontinuirano vrstama i količinama roba koje čine strateške robne zalihe obzirom na potencijalne opasnosti posljedica djelovanja događaja koji znatno narušavaju okoliš i posljedica djelovanja velikih prirodnih nepogoda i ekoloških katastrofa.

Pravna:

Sektorske aktivnosti usmjerene na zaštitu zdravlja i sigurnosti provode se sukladno Zakonu o strateškim robnim zalihama („Narodne novine“, broj 141/22) i Odlukama Vlade Republike Hrvatske. Robne zalihe nabavljaju se kontinuirano primjenom Zakona o javnoj nabavi u provedenom postupku javne nabave, sukladno Bilanci strateških robnih zaliha koju donosi Vlada Republike Hrvatske i raspoloživim sredstvima, za tu namjenu, u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

SWOT analiza:**Snage:**

Ravnateljstvo za robne zalihe ima jasnu organizacijsku strukturu koja omogućuje učinkovito obavljanje zadaća iz svoje nadležnosti te time doprinosi provedbi politika koje osiguravaju nesmetano i pravovremeno otklanjanje težih posljedica izazvanih izvanrednim događajima određenima Zakonom o strateškim robnim zalihama, koji ugrožavaju imovinu, okoliš i zdravlje stanovništva.

Sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske, Ravnateljstvo za robne zalihe aktivno je uključeno u rješavanje problema vezanih uz prihvati i zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine.

Slabosti:

Potrebno je kontinuirano popunjavati Bilancu strateških robnih zaliha te pravodobnom analizom vrsta i količine proizvoda koje čine strateške robne zalihe, upravljanje robnim zalihama uskladiti s relevantnim pokazateljima novih izazova (vremenske nepogode, požarne sezone, pandemije, humanitarne katastrofe i sl.) kako bi se nužno potrebne robe koje čine strateške robne zalihe normirale Bilancom. U tu svrhu potreban je multidisciplinarni pristup u postupanju, identificiranju novih roba i procjeni rizika.

Prilike:

Nastaviti doprinos učinkovitim djelovanju Ministarstva gospodarstva - Ravnateljstva za robne zalihe u provedbi politika koje osiguravaju nesmetano i pravovremeno interveniranje odnosno, otklanjanje težih posljedica izvanrednih događaja koji ugrožavaju imovinu, okoliš i zdravlje stanovništva.

Prijetnje:

Na izvršenje mjere „Nabava robnih zaliha i ulaganja u skladišta u skladu s Bilancom strateških robnih zaliha“ utječu ponajviše posebne okolnosti događaja nastalih zbog ratnih djelovanja u Ukrajini te posljedice izvanrednih događaja, odnosno požara, poplava, olujnih nevremena, problema opskrbom pitkom vodom i sl.

11. SAMOSTALNI SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE / SAMOSTALNA SLUŽBA ZA UNUTARNJU REVIZIJU

PESTEL analiza:

Politička:

Samostalni sektor za pravne poslove obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na koordinaciju provođenja zakonodavnih aktivnosti. Provodi nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela općina, gradova i županija iz djelokruga Ministarstva dok Samostalna služba za unutarnju reviziju procjenjuje adekvatnost, učinkovitost i djelotvornost sustava unutarnjih kontrola u Ministarstvu i institucijama, odnosno drugim pravnim osobama obveznicima podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti iz nadležnosti Ministarstva

Ekonomska:

Sektor obavlja i koordinira poslove usklađivanja propisa s propisima Europske unije na koordinacijama Vlade RH, putem NMI baze (Notifikacija nacionalnih mjera izvršenja) Europskoj komisiji. Izrađuje strateške akte i Izvješća sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Socijalna:

Provodi nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela općina, gradova i županija iz djelokruga Ministarstva te rješava upravne postupke u II stupnju po žalbama protiv upravnih akata Ministarstva i tijela sa javnim ovlastima. Sudjeluje u radu povjerenstava.

Tehnološka:

Sektor i Služba djelotvorno i učinkovito upravlja resursima i procesima ministarstva, informacijsko komunikacijskim tehnologijama, odnosima s građanima i ostalim korisnicima usluga.

Ekološka:

Sektor sudjeluje u pripremanju dokumentacije i mišljenja iz područja energetike i naftnog rudarstva.

Pravna:

Samostalni sektor u svojem djelokrugu sadrži poslove iz područja prava prema različitim dionicima (Vlada RH, DORH, Hrvatski sabor, Europska komisija) te zastupa ministarstvo u upravnim sporovima i sudjeluje u upravnim nadzorima dok Služba surađuje sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija.

SWOT analiza:

Snage:

Samostalni sektor za pravne poslove zastupa ministarstvo u upravnim sporovima i koordinira provođenje izvršenja plana zakonodavnih aktivnosti ministarstva s Vladom RH i MVEP-om. Obavlja i koordinira poslove usklađivanja propisa s propisima EU te daje pravnu podršku

ustrojstvenim jedinicama pri izradi zakona i drugih pravnih propisa a Služba pruža podršku Ministarstvu i institucijama iz nadležnosti Ministarstva u ostvarivanju poslovnih ciljeva primjenom sustavnog i na struci utemeljenog pristupa izradom revizijskog izvješća te davanjem stručnog mišljenja i preporuka za unapređenje

Slabosti:

Potreba za digitalizacijom izrade i praćenja pravnih akata.

Prilike:

Povećati transparentnost u provođenju zakonitosti općih akata i rješavanja po zahtjevima za pristup informacijama.

Prijetnje:

Vanjski čimbenici poput promjena u zakonodavstvu EU utječe na implementaciju zakonodavnih okvira u RH što iziskuje redovito praćenje na našoj razini.